

8. K...

P. H. 360

1938

C
A
L
E
N
D
A
R
U
L

O
S
T
A
S
U
L
U
I

Inv. n. 4245 / 2354
Inchinat M. S. Regelui Carol al II-lea

Nu se împru-
mută acasă.

1938

Calendarul Ostaşului

— ANUL III —

BIBLIOTECA
DOCUMENTARĂ
ORAŞUL PIATRA NEAMŢ

Liv. nr. 4245

TIPOGRAFIA „LUMINA” PIATRA-NEAMŢ

2354

In se impri-
muta casa.

1918

Calendarul Ostaşului

— ANUL III —

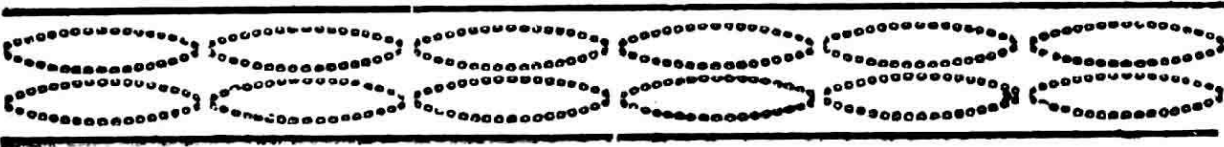
ORĂŞUL VIATRA NOUĂ
DOCUMENTAR
BIBLIOTECA

M. S. Regele Carol al II-lea

Marele Voeyod Mihai de Alba Iulia

Crezul Ȕstășesc

*Tu ești ostaș!
Chemarea ta
E sfântă pe supt soare:
Să aperi tronul românesc,
Străbunele ogoare!*

*Fii mândru!
Brațul tău de fier
E braț apărător;
Tu aperi neamul tău întreg,
Ești scutul tuturor!*

*Cărarea cinstii străbătând,
Și-a datoriei sfinte,
Cu fruntea sus, senin, curat,
Pășește înainte!*

*Fii plin de foc și hotărât,
Cum portul te arată—
Nimic nu poți să spui că ești,
De-ai șovăi odată.*

*Nu tremura...
Și'n foc când mor,
Eroic mor ostașii —
Nu tremură decât cei slabi;
Netrebnicii și lașii!*

*Viteaz să fii în foc, ostaș,
Nu-ți pese nici de moarte—
Mișeilor nu li e dat
O sabie să poarte !*

*Cum trece falnic șoimu'n zbor,
Treci falnic, ostășește :
Supt soare'n pulbere umil
Un vierme se târăște!...*

*De ai vr'un foc și vezi pe-ai tăi
Că dușmanu-i apasă,
Să te jertfești tu pentru ei,
Să-i scapi...
De pieri, ce-ți pasă !*

*Fii drept și nu te măsură
Cu cel mai slab ca tine...
El vede'n tine un erou
Când piept nu-ți poate ține.*

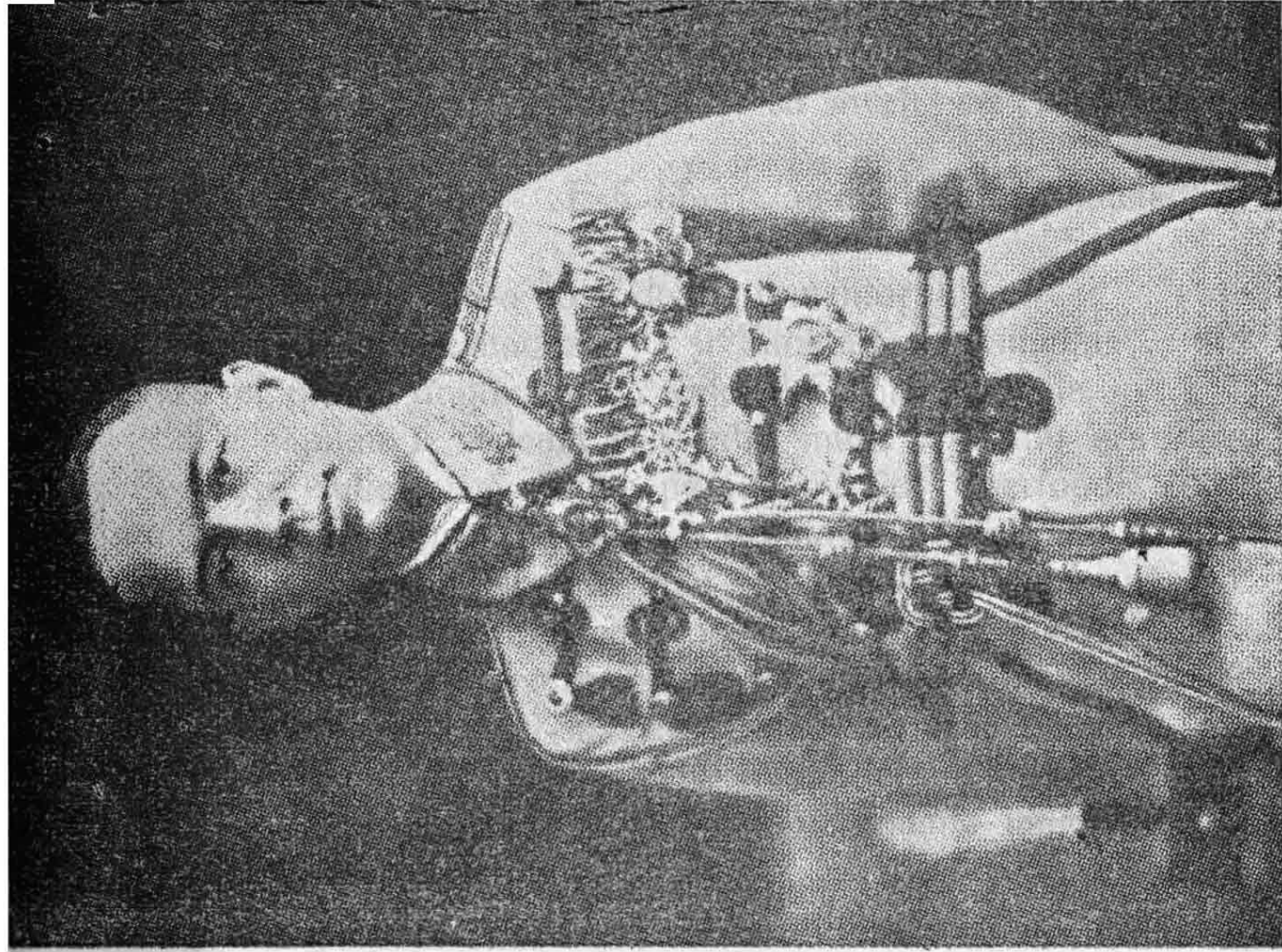
*Vrășmașului îngenunchiat
Intinde-i mâna dreaptă...
Ești om, și el ca tine om—
La mila ta s'așteaptă !*

*Nu ești născut să asuprești,
Că alta-i ni-i menirea...
Biet fulg, ce-acum străbați și tu
O clipă omenirea !*

Căpitan N. Vulovici

1) Fost ofițer al regimentului 15. Mort în războiul de întregirea neamului.
Vezi : „Eroul poet căpitan N. Vulovici” de Nicu Nohai din „Calendarul
Ostașului” 1937.

D-l general I. Antonescu
Ministrul Apărării Naționale.

D-l general Teodorescu Paul
Subsecretar de stat la Ministerul Apărării Naționale.

Camarazilor din „al 15-lea de Dorobanți”.

Se cern amintirile și se aștern liniștit, an după an, pe ogorul ostășimei noastre.

În vara lui 1909 eram între cei cinci sublocotenenți repartizați acestui regiment.

Cu sfiala tinereții dar mai ales cu frica de „ce va fi?” ne-am prezentat colonelului *Mărășăscu* — ostaș masiv și albit în oaste.

— „De azi aparțineți oștirii. Să ascultați cu sfîntenie de căpitanul la care sunteți dați!”.

Nu-mi aduc bine aminte dar par’că la plecare ne-a făcut cînstea să ne întindă mîna.

Prima cunoștință am făcut-o cu sergentul major Ulise, care după o examinare piezișă m’a introdus—el înainte și eu după el—in cancelaria companiei 1-a.

Căpitanul, îl văd și acum, înalt, spătos și cu căutătura aidoma lui Vlad Țepeș, îmi spuse:

— „D-le oșter, să ascuți și să înveți ce îți-o spune Ulise!”.

Tăioasele cuvinte „Ești liber”, m’au făcut să înțeleg să ies afară.

„D-l Ulise” mi-a fost de fapt mentorul!

Cunoașterea „magaziei” și întocmirea „situației”, era pentru el piatra unghiulară a viitorului carierei mele.

Pe căpitan îl vedeam rar. Între mine și el nu era nici o legătură sufletească; doar pe toamnă în „perioada companiei”, când dînsul cu sabia pironită’n șold comanda mișcările, iar Ulise din spatele meu mă învăța pe unde să duc „în coloană” plotonul, aveam ocazia să-l văd mai des.

„Aplicațiunea” pentru care avea la îndemână un dosar prăfuit de ani, era acel invariabil atac asupra dealului din spatele câmpului de tragere, care trebuia terminat cu un „Ura” și cu lupta „la baionetă”, asupra unui inamic imaginar.

Menținerea disciplinei se făcea tot de către Ulise la „magazie”, unde cel căzut în păcat intra galben și eșea roș la față.

Am aflat în urmă secretul : „șuștacul”, un veritabil ciomag, care azi în termeni obișnuiți îi zicem „Sf. Neculai”.

Până'n iarnă cenaclul nostru dela „cantină”, era încălzit de vorba blândă a președintelui nostru „d-l” sublt. *Coroamă* care mai vechi, ne iniția în nenumăratele taine ale ostășimei.

Ba să nu mint, intrasem chiar și în cetatea cucerită de mult de căpitanul meu „Cășieria”, unde căpitanul Hacıg, visliernicul regimentului, ne dădea — când d-sa voia — câte un acout de un pol. (solda lunară era de 254 lei), cu care sumă satisfăceam timp de o săptămână toate exuberanțele linereței noastre.

Problema celor șaisprezece km. cu care trebuia să acoperim cele patru drumuri dus și întors până la cazarmă, cei tineri o rezolvisem pe jos sau cu bicicletele, iar cei bătrâni cu un „brek” curată hadaraică trasă de patru gloabe jigărite.

Azi, colonelul secondat de ofițerii lui superiori, din zori până'n noapte trebuie să frământa : dealul Balaurul—Almașul —Holmul și Gârcina, pentru ca noile mijloace de luptă să intre în sufletul și mintea celor ce-i va duce mâine la războiu.

El trebuie să fie în trup și suflet „exemplul” datoriei.

Căpitanul tânăr și plin de energie, alături de subalternii lui, este pildă de pricepere, muncă și dragoste pentru unitate.

„Majorul”, furnica companiei, pune în cadrul unei munci cinștite tot sufletul pentru ca ostașii să găsească în el un îrate sufletesc.

Iar tinerii ofițeri — adevărați stăpâni și sclavi ai conștiinței—sunt artiști în a-și învăța ostașii veniți din toate colțurile României Mari, „arta” de a mânui cele zece „scule” cu care acum este înzestrată infanteria noastră, „Regina bălăliei” și a-i face să incremenească la datorie apărând o lege, o țară și un Rege.

De la Dorna.

Cel mai însemnat eveniment pentru oștirea noastră în anul 1937.

Inălțarea la gradul de sub-locotenent a Măriei Sale Mihai Mare Voevod de Alba Iulia.

Ziua de 25 Octombrie 1937 rămâne o dată însemnată pentru oștirea noastră și pentru poporul român.

Marele Voevod Mihai de Alba Iulia, Moștenitorul Tronului și nădejdea zilelor viitoare, a fost înălțat la gradul de sublocotenent, făcând astfel primul pas pe drumul marilor îndatoriri ce uristele l-au hărăzit să îndeplinească.

Solemnitatea a avut loc la Sinaia într'un cadru impresionant și înălțător.

Era o zi fermecătoare de toamnă. Un cer albastru ca un simbol acoperea vârful falnicilor munți.

O mulțime imensă venită din toate unghiurile țării, îmbrăcată în haine de sărbătoare, a luat parte la desfășurarea măreței festivități.

Drapelele tuturor regimentelor din țară, cu delegați, își fâlfâiau vesele tricolorul.

Numeroși oaspeți străini ca: principele Gustav Adolf al Suediei; d. mareșal Ridz Smigly al Poloniei; prințul Carol al Belgiei; principele Frderich de Hohenzollern, șeful casei cu acelaș nume; arhiduceasa Ileana și arhiducele Anton de Habsburg, au ținut să cinstească cu prezența lor marele act din viața scumpului nostru Voevod.

M. S. Regele Carol II și Marele Voevod Mihai au venit în uralele puternice și nesfârșite ale mulțimii.

Au trecut trupele în revistă.

Splendidul buchet de drapele și-au plecat faldurile spre pământ în fața Lor, în semn de pioasă închinare...

Un sobor de preoți, în timp ce muzica intona „pentru rugăciune” au oficiat serviciul religios.

Apoi d-l *general Ilastevici C.* ministrul apărării naționale a citit decretul regal de înălțare la gradul de sublocotenent a Moștenitorului Tronului.

După citirea decretului, Marele Voevod, în poziția de drepți, s'a așezat în stânga gârzii drapelului batalionului 1 vânători de

munte și cu mâna pe drapel a depus sacrul jurământ: „*Jur credință Regelui Carol al II-lea*”.

Un fior de bucurie a străbătut sufletele tuturor și inimile au tresăltat emoționate.

Tăcerea incremenită a munților și văilor a gemut spintecată de 21 lovituri de tun care au marcat prin vuetul lor prelung, măreția momentului.

M. S. Regele Carol II, adresându-se *Marelui Voevod Mihai*, a rostit strălucitul discurs ce-l redăm mai jos, în care se împletesc într'o măestrită armonie, dragostea de părinte, grija de oștire și o mare înțelepciune.

Aceste cuvinte formează pentru noi ostașii un crez și să le săpăm în adâncul inimilor noastre. Iată-le:

„IUBITUL MEU MIHAI,

Astăzi, prin încorporarea Ta în acest viteaz batalion al vânătorilor de munte, îndeplinești un act care este strâns legat de tradiția Casei Noastre D'omnitoare. Strămoșii noștri au crezut,—și bine au crezut,—că, legând din adolescență, pe fiii lor cu oastea lor, încheagă prima, și poate cea mai trainică legătură între Ei și națiune.

Oastea este în stat organismul care, deși însemnează o elită, constituie totuși cea mai desăvârșită școală de egalitate. Nu de unde ai pornit însemnează ceva, ci unde, prin meritele Tale și râvna Ta, ai ajuns.

Chiar dela cristelniță ai fost sortit să fii al armatei, căci, pe lângă nașii de sânge regesc, l-ai avut și pe acești falnici soldași ai trupelor de munte, care din leagăn Te-au iubit și Ți-au stat de pază.

Imbrăcând în această clipă solemnă haina de ofițer, după ce cu silință și dragoste ai început să-Ți însușești învățămintele oștășești, îmbraci nu o hlamidă strămoșească, ci o zea a credinței și a datoriei.

Până astăzi ai fost un copil, — de acum înainte, pășești, cu pașii repezi, în viața de bărbat.

Cel Atot-Puternic a voit să fii însemnat pentru o înaltă și frumoasă misiune, una care cuprinde mai multe îndatoriri decât drepțuri, dar care cuprinde totuși acel drept suprem de a face tot ce-Ți stă în putință pentru binele și propășirea țării și poporului Tău.

Intri în oștirea României nu ca o cinste făcută ei, ci ca o cinste făcută Ție, cinste de care, în fiecare clipă a vieții să Te arăți demn.

Oștirea este una din marile școli ale națiunii și acestei școli a tuturor fiilor țării Te încredințez astăzi cu dragoste și încredere. Pentru unul a cărui menire va fi de a cârmui oamenii, nu există o școală mai înaltă și mai pilduitoare decât aceea în care intri.

Din prima clipă, iei cea mai strânsă legătură cu oamenii din toate straturile societății pe care trebuie să-i înveți meseria lor de ostași, pe ei trebuie să-i conduci și trebuie să știi să le câștigi ascultarea și încrederea.

Cariere de ofițer este un apostolat, semănat de greutăți și de sacrificii pe care nu le poți învinge decât prin înalte virtuți sufletești.

A fi ostaș însemnează a sluji, și a sluji este suprema datorie a oricărui cetățean convins de datorie lui către Patrie și Stat.

Tu, mai mult decât oricare altul dintre camarazii Tăi, trebuie să înveți că a sluji este datorie Ta cea de frunte și să nu uiți niciodată lozinca tare, de veacuri, este în familia Noastră : să fii primul slujitor al țării.

Ca Rege și ca părinte, dragostea Mea și grija Mea, Te vor însoți întotdeauna,

Arață-Te demn de haina ce o porți și să fii pildă de credință prin jurământul ce L-ai depus astăzi, în fața lui Dumnezeu, pe drapel, simbol al patriei.

M. S. Regele s'a adresat apoi domnului locot-col. Focșăneanu, comandantul batalionul I de vânători de munte, spunându-I :

„Domnule locotenent-colonel.

Incredințez batalionul I de Munte pe fiul Meu, pe care îl vei repartiza campaniei I-a ca comandant al plutonului I.”

Sărbătorirea intrării Marelui Voevod Mihai într'o nouă viață a făcut să se reverse pe întreg cuprinsul frumoasei noastre țări, valuri de neîntrecută bucurie.

Rugi adânci s'au înălțat către cel Atot-Puternic spre a avea în pază mândrul Vlăstar regesc.

Iubit de întreg poporul românesc, pregătit cu grijă, trudă și neobosită râvnă de Augustul Său Părinte, crescut în obiceiurile și credința noastră strămoșească, Voevodul cu chip de Făt Frumos are mintea plină de cunoștințe, sufletul bun și oțelit, trupul întărit și inima înflorită de o nespusă dragoste de țară, neam și poporul Său.

Incingând sabia de ofițer și depunând jurământul de credință Regelui, Marele Voevod a intrat în lumea noastră, a soldaților, spre a comanda și a fi comandat, spre a face școala disciplinei și a muncii și a se lega prin sfântul sentiment al camaraderiei și mai mult de noi.

Este cea mai mare cinste pe care bunul nostru Rege, în nemărginita Sa dragoste de țară, ne-a făcut-o.

Pavăză de granit în jurul Lui, gândul nostru să se înalțe în fiecare clipă cu recunoștință către El, și rugă profundă către Dumnezeu, spre a-I avea în sfânta Sa ocrotire.

Trăiască M. S. Regele Carol al II-lea.

Trăiască Marele Voevod Mihai de Alba Iulia.

Locot. Nicu Nohai

Januarie.

(31 zile)

Ziua 10 ore, noaptea 14 ore
Răsărit. soar. 7.53—Apusul 16.40.

ORTODOX

1	Sâmbătă	† Cioum: — Sf. Vasile.
2	Duminică	† Sf. Silvestru.
3	Luni	Sf. Malachia.
4	Marți	Sinodul 70 Apostoli.
5	Miercuri	Sf. Teopempt (Post).
6	Joi	† Botezul Domnului.
7	Vineri	† Sf. Ion Botezătorul.
8	Sâmbătă	Păr. Grigore Hozervitul.
9	Duminică	† Mart Polieutc.
10	Luni	Păr. Grigore Ep. Nișului.
11	Marți	Sf. Teodosie.
12	Miercuri	S-ta Tatiana.
13	Joi	S. S. Ermil și Stratonic.
14	Vineri	S. S. Martiri din Sinai.
15	Sâmbătă	Cuv. Pavel Tibeul.
16	Duminică	† Lanțul Ap. Petru.
17	Luni	Sf. Anton.
18	Marți	Sf. Atanas și Ciril.
19	Miercuri	Sf. Macariu.
20	Joi	Sf. Eutimie.
21	Vineri	S. S. Maxim și Neofit.
22	Sâmbătă	Ap. Timotei.
23	Duminică	† Sf. Clement.
24	Luni	† Sărbătoare Națională.
25	Marți	Sf. Grigore Teologul.
26	Miercuri	Sf. Xenofont.
27	Joi	Sf. Ion Chrisostom.
28	Vineri	Sf. Efrem Sirianul.
29	Sâmbătă	Ad. Moașt. Sf. Ignat.
30	Duminică	† S. S. Trei Ierarhi.
31	Luni	S. S. Ciru și Ioan.

Fazele lunii : La 1 lună nouă, cu timp umed și rece ; la 9 pătrarul I, cu vânt și frig ; la 16 lună plină cu ger uscat ; la 22 pătrarul II, cu zăpadă ; la 31, lună nouă, cu cerul senin și ger.

Gerap.

Zodia Vărsătorului. Fetele născule în aceeași lună sunt vesele, frumoase și statornice în dragoste, chipzuite și înțeleghătoare, sunt noroc la case și tovarășe bune pentru soți.

Bărbații născuți în zodia aceasta, sunt ageri, buni și credincioși. Le place să se mândrească, dar învingând greutățile din cale își justifică această mândrie.

FAMILIA DOMNITOARE ROMÂNĂ

M. Sa Regele Carol al II-lea, născut la 16 Octombrie 1893, s'a suit pe tron la 8 Iunie 1930.

. * .

M. Sa Regina-văduvă Maria, născută la 29 Octombrie 1875; căsătorită la 10 Ianuarie 1893 cu Regele Ferdinand, mori la 20 Iulie 1927.

. . .

Măria Sa Mihai, Mare Voevod de Alba Iulia, moștenitorul tronului, născut la 25 Octombrie 1921.

. . .

Maiestatea Sa Elisabeta, fostă Regină a Greciei, născută la 27 Februarie 1894.

* *

Maiestatea Sa Mărioara, Regina Jugoslaviei, născută la 27 Decembrie 1890.

* * *

Arhiducesa Ileana, născută la 23 Decembrie 1908, căsătorită cu Arhiducele Anton de Habsburg.

MERSUL VREMII :

Până la mijlocul lunii va fi ger ; apoi ninsoare, iar către sfârșit viscol.

Insemnări :

Februarie.

(28 zile)

Ziua 11 ore, noaptea 13 ore
Răsărit. soar. 7.36 – Apusul 17.23.

ORTODOX

1	Mărți	Martirul Trifon I.
2	Miercuri	† Intâmpinarea Domnului (M. A.).
3	Joi	Sf. Simeon.
4	Vineri	Sf. Isidor Pelusiotul.
5	Sâmbătă	Sf. Simeon.
6	Duminică	† Duminica Chananiencii.
7	Luni	Sf. Partenie.
8	Mărți	Mart. Teodor Strat.
9	Miercuri	Sf. Nicefor.
10	Joi	Sf. Haralamb.
11	Vineri	Sf. Blaziu.
12	Sâmbătă	Sf. Meletie.
13	Duminică	† Duminica Vameșului.
14	Luni	Sf. Axente.
15	Mărți	Ap. Onesim.
16	Miercuri	Sf. Pamfil.
17	Joi	Sf. Teodor Tiron.
18	Vineri	Sf. Leon I. Papa.
19	Sâmbătă	Ap. Archip.
20	Duminică	† Duminica Fiului risipitor.
21	Luni	Sf. Timoteiu.
22	Mărți	Mart. din Eugenia.
23	Miercuri	Sf. Policarp.
24	Joi	Afl. Cap. Sf. Ion Botezătorul (h.).
25	Vineri	Sf. Taras Arhiep.
26	Sâmbătă	† Sâmbăta Morților.
27	Duminică	† Duminica lăsatului de carne.
28	Luni	Sf. Vasile Mărt.

Fazele lunet : La 8 pătrarul I, cu moină ; la 14, lună plină cu ploaie rece ; la 22 pătrarul II, cu vânt și frig.

Făurap.

Zodia Peștilor. Femeile născute în această zodie sunt frumoase, chibzuite la toate; vor fi bune soții și mame.

Bărbații din potrivă sunt firi schimbătoare, umblă după lucruri irealizabile; prind însă repede să se înflăcăreze pentru ce e bine și frumos. Avera nu se prea ține de ei, pentru că sunt darnici și înclinați spre facere de bine.

Sărbători ale Familiei Regale.

5 Ianuarie — Ziua Nașterii A. S. Imperiale Arhiducesa Ileana (1910)

9 Ianuarie—Ziua Nașterii M. S. Regina Maria a Jugoslaviei (1899).

17 Ianuarie — Ziua Numelui A. S. Imperiale Arhiducele Anton de Habsburg.

24 Aprilie—Ziua numelui M. S. Regina Elisabeta a Greciei.

21 Maiu—Ziua Numelui M. S. Elena și A. S. Imperiale Arhiducesa Ileana.

29 Iunie—Ziua Numelui M. S. Regelui Petru II al Jugoslaviei.

22 Iulie—Ziua Numelui M. S. Regina Maria a României și a M. S. Reginei Maria a Jugoslaviei.

11 Octombrie — Ziua Nașterii M. S. Reginei Elisabeta a Greciei (1894).

16 Octombrie—Ziua Nașterii M. S. Regelui Carol II-lea al Turilor Românilor (1893).

27 Octombrie—Ziua Nașteri Măriei Sale Marelui Voevod Mihai de Alba-Iulia (1921)

29 Octombrie—Ziua Nașterii M. S. Regina Maria a tuturor Românilor (1875).

8 Noembrie—Ziua Numelui M. S. Marelui Voevod Mihai de Alba-Iulia.

MERSUL VREMII :

Până la 5 moină ; dela 7—14 ninsoare ; dela 14—28 vânturi aspre și ger.

Insemnări :

Martie.

(31 zile)

Ziua 12 ore, noaptea 12 ore
Răsărit. soar. 6.58 – Apusul 18.01.

ORTODOX

1	Marți	S-ta C. Eudochia.
2	Miercuri	Sf. Teodot (Harți).
3	Joi	Sf. Eutropiu.
4	Vineri	Sf. Gherasim (Harți).
5	Sâmbătă	Sf. Conon.
6	Duminică	† Duminica lăsat. de brânză.
7	Luni	† Păresime.
8	Marți	Sf. Trofilact.
9	Miercuri	† Sf-ți 40 Martiri de Seb.
10	Joi	Sf. Mart. Codrat.
11	Vineri	Sf. Sofronie.
12	Sâmbătă	Sâmb. Sf-tului Teodor.
13	Duminică	† Duminica Ortodoxiei.
14	Luni	Sf. Benedict.
15	Marți	Sf. Agapie.
16	Miercuri	Sf. Sabin.
17	Joi	Sf. Alexe.
18	Vineri	Sf. Ciril Arh.
19	Sâmbătă	Sf. Christant.
20	Duminică	† Duminica Sf. Grig. Palama.
21	Luni	Sf. Iacob Mărt.
22	Marți	Sf. Vasile Preotul.
23	Miercuri	Mart. Nicon.
24	Joi	Sf. Artemon.
25	Vineri	† Buna Vestire.
26	Sâmbătă	Sohor Arh. Gabriel.
27	Duminică	† Duminica Crucii.
28	Luni	Sf. C. Ilarion cel Nou.
29	Marți	Sf. Marcu Ep.
30	Miercuri	† Jum. Postul.
31	Joi	Sf. Ipatie.

Fazele lunet: La 2 lună nouă, cu vânt rece; la 9 pătrarul I, cu ploaie și vânt; la 16 lună plină, cu timp frumos și cald; la 24 pătrarul II, cu timp frumos și cald.

Mărțișor.

Zodia berbecului, aduce femei frumoase, domoale din fire, dar cam curioase și doritoare de găteți ; le place să fie laudate.

Bărbații sunt energici, le sare țandura pentru nimica toată. Buni de gură și uilă lesne făgăduiala făcută.

Le place să ocupe locul de frunte. Sunt pripiți în hotărâri pe care apoi ușor le schimbă.

ANIVERSĂRI NECROLOGICE ALE FAMILIEI REGALE.

3 Martie 1916—Ziua morții M. S. Regina Elisabeta a României.

26 Martie 1874—Ziua morții Domniței Maria, unica fiică a Regelui Carol I și a Reginei Elisabeta.

20 Iulie 1927—Ziua morții M. S. Regelui Ferdinand I al tuturor Românilor.

27 Septembrie 1914—Ziua morții M. S. Regelui Carol I, primul Rege al României.

9 Octombrie 1934—Ziua morții M. S. Regelui Alexandru I al Jugoslaviei.

2 Noembrie 1916—Ziua morții Principelui Mircea, fiul M. S. Regelui Ferdinand I și al M. S. Reginei Maria.

CEGETARE

Mișelul moare de mai multe ori înainte de a muri. Cei curagioși simt moartea numai odată.

Sakespeare

MERSUL VREMII :

1—8 senin ; 9—17 ploaie ; 18—21 vânt ;
22—31 mai mult ger.

Insemnări :

Aprilie.

(30 zile)

Ziua 13 ore, noaptea 11 ore
Răsărit. soar. 5.59—Apusul 18.42.

ORTODOX

1	Vineri	S-ta Maria Egipteanca.
2	Sâmbătă	Cuv. Titu Romanul.
3	Duminică	† Sf. Ion Scărarul.
4	Luni	Sf. Iosif Scriitorul.
5	Marți	Sf. Teodul.
6	Miercuri	Sf. Eutih Patr.
7	Joi	† Joia Canonului Mare.
8	Vineri	Ap. Irodion (Denii).
9	Sâmbătă	Acatistul Maicii Domnului.
10	Duminică	† Maria Egipteanca.
11	Luni	Sf. Antipa.
12	Marți	Sf. Vasile Mărt.
13	Miercuri	Sf. Artemon.
14	Joi	Sf. Martin Papa.
15	Vineri	Ap. Aristarch.
16	Sâmbătă	Sâmbăta lui Lazăr.
17	Duminică	† Floriile (Denii).
18	Luni	Cuv. Ion Ucenicul (Denii).
19	Marți	Sf. Ion Paleolavrit (Denii).
20	Miercuri	C. Teod. Trichina (Denii).
21	Joi	† Joia Mare (12 Evangh.).
22	Vineri	† Vinerea Mare (Proh).
23	Sâmbătă	† Sf. Gheorghe.
24	Duminică	† Sfintele Paști.
25	Luni	† Sfintele Paști.
26	Marți	† Sfintele Paști.
27	Miercuri	Păr. Simeon Ep. (Harți).
28	Joi	Ap. Iason
29	Vineri	† Isvorul Tămăd. (Harți).
30	Sâmbătă	Ap. Iacob.

Fazele lunet: La 7 pătrarul I, cu ploaie și vânt; la 14 lună plină, cu timp frumos; la 22 pătrarul II cu vânt și frig; la 30 lună nouă, cu cerul senin și brumă.

Prier.

Zodia Taurului. In această zodie se nasc femei deștepte, înțelegătoare și răsbătătoare. Bune gospodine, sunt însă vajnice la mânie.

Bărbații sunt și ei iuți, gata de ceartă, în schimb pricepuți la toate.

Sărbători Naționale :

24 Ianuarie, Unirea Țărilor Române (1859) și Înălțuirea României Mari (1919).

14 Martie, Proclamarea Regatului României (1881).

10 Maiu, Proclamarea Independenței României (1877).

8 Iunie, Proclamarea M. S. Regelui Carol al II-lea (1930).

2 Iunie, Ziua Eroilor Neamului Românesc.

6 August, Victoria dela Mărășești (1917).

ALTE ZILE MARI ALE NEAMULUI ROMÂNESC :

12 Ianuarie 1878—Proclamarea revoluției lui Tudor Vladimirescu.

9 Aprilie 1918—Unirea Basarabiei cu România.

11 Iulie 1917—Victoria dela Mărășești.

5 August 1919—Ocuparea Budapestei de către Armatele Române.

14 August 1916—Intrarea României în Războiul Sfânt pentru întregirea Neamului.

15 Octombrie 1922—Incoronarea M. M. L. L. Regelui Ferdinand I și Reginei Maria la Alba-Iulia.

28 Noembrie 1918—Unirea Bucovinei cu România.

1 Decembrie 1918—Unirea Ardealului, Banatului și Crișanei cu România.

MERSUL VREMII :

In cea dintâi săptămână va fi rece ; pe la mijlocul lunii ploate ; spre sfârșit va fi înourat dar cald.

Insemnări :

M a i u.

(31 zile)

Ziua 14 ore, noaptea 10 ore
Răsărit soar. 5.08—Apusul 19.19.

ORTODOX

1	Duminică	Sărbătoarea Muncii.
2	Luni	Ad. Moașt. Sf. At, c. M.
3	Marți	SS. Timoteiu și Maura.
4	Miercuri	S-ta Pelagia.
5	Joi	S-ta Martira Irina.
6	Vineri	Dreptul Iov.
7	Sâmbătă	Sf. Agaciu.
8	Duminică	† Duminica mironosițelor.
9	Luni	Prof. Isaia.
10	Marți	Sărbătoare Națională.
11	Miercuri	Martirul Mochie.
12	Joi	S-ții Epifan și Gherman.
13	Vineri	S-ta Gliceria.
14	Sâmbătă	M. Terapont d. Chio.
15	Duminică	† Duminica Slăbănogului.
16	Luni	Sf. Teodor c. Sf.
17	Marți	Sf. Andronic.
18	Miercuri	† Jumătatea Praznicului.
19	Joi	Sf. Patriciu.
20	Vineri	Sf. Talaleu.
21	Sâmbătă	† Sf. Const. și Elena.
22	Duminică	† Duminica Samarinencii.
23	Luni	Sf. Mihail Ep.
24	Marți	Sf. Simeon din Munte.
25	Miercuri	A 3-a afl. Cap. Sf. Ion Bot.
26	Joi	Apostolul Carp.
27	Vineri	Sf. Terapont
28	Sâmbătă	Sf. Nichita Ep.
29	Duminică	† Duminica Orbului.
30	Luni	Sf. Isaciu.
31	Marți	Sf. Ermea Ap.

Fazele lunii: La 6 pătrarul I, cu timp frumos și cald; la 14 lună plină, cu timp închis. La 22 pătrarul II, cu vânt tare; la 29 lună nouă, cu ploaie și vânt.

Flopar.

Zodia gemenilor, aduce femeii foarte frumoase, blânde, fără multe pretenții, dar în schimb cam lăsaătoare; se descurcă însă în gospodărie.

Bărbații sunt chipeși, iubesc mult femeile, sunt buni la suflet, inimoși și sfătoși. Descurcă treburile uneori chiar prin vicleșug.

Sărbători religioase, naționale și legale, ce se țin de autorități:

- 1 Ianuarie, Anul nou și Sf. Vasile.
- 6 Ianuarie, Sf. Ioan Botezătorul.
- 24 Ianuarie, Ziua Unirii.
- 2 Februarie, Înălțarea Domnului.
- 25 Martie, Buna Vestire.
- 23 Aprilie, Sf. Gheorghe.
- 24—26 Aprilie, Paștile.
- 1 Maiu, Sărbătoarea Muncii.
- 10 Maiu, Ziua Independenței.
- 21 Maiu, Sf. Împărați, Constantin și Elena.
- 2 Iunie, Ziua Eroilor.
- 8 Iunie, Proclam. M. S. Regelui Carol II.
- 12 Iunie, Rusalile.
- 13 Iunie, Sfânta Treime.
- 29 Iunie, Sfinții Apostoli Petru și Pavel.
- 20 Iulie, Sf. Ilie.
- 6 August, Schimbarea la Față și Victoria dela Mărășești.
- 15 August, Sfânta Maria Mare.
- 8 Septembrie, Sfânta Maria Mică.
- 14 Septembrie, Înălțarea Sf. Cruci.
- 16 Octombrie, Aniversarea Nașterii M. S. Regelui Carol al II-lea.
- 26 Octombrie, Sf. Dumitru.
- 8 Noembrie, Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril și Ziua Numelui Măriei Sale Mihail Marele Voevod de Alba-Iulia.
- 11 Noembrie, Ziua Armistițiului.
- 6 Decembrie, Sf. Nicolae.
- 25—26 Decembrie, Crăciunul.

MERSUL VREMII:

1—8 cer acoperit; 9—16 senin; 17—24 ploale; 24—30 vânt și senin.

Insemnări:

Junie.

(30 zile)

Ziua 15 ore, noaptea 9 ore
Răsărit. soar. 4.37—Apusul 19.51.

ORTODOX

1	Miercuri	Sf. Justin Filosoful.
2	Joi	† Ziua Eroilor (Inălț. Domnului).
3	Vineri	Sf. Lucian.
4	Sâmbătă	Sf. Mitroian.
5	Duminică	† Duminica Sfinților Părinți.
6	Luni	Sf. Visarion
7	Marți	Sf. Teodor Ep.
8	Miercuri	Sărbătoarea Restaurației.
9	Joi	Joia Moșilor.
10	Vineri	Sf. Timoteiu.
11	Sâmbătă	† Sâmbăta Morților.
12	Duminică	† Duminica Rusaliilor.
13	Luni	† S-ta Treime.
14	Marți	Prof. Elizeu.
15	Miercuri	Profetul Amos (Harți).
16	Joi	Sf. Tichon Ep.
17	Vineri	Sf. Emanuel (Harți).
18	Sâmbătă	Sf. Leontie.
19	Duminică	† Duminica tuturor Sfinților.
20	Luni	Sf. Metodiu,
21	Marți	Sf. Iulian.
22	Miercuri	M. Eusebiu Ep.
23	Joi	S-ta M. Agripina.
24	Vineri	Nașt. Sf. Ion Botezătorul.
25	Sâmbătă	S-ta Febronia.
26	Duminică	Păr. David și Eugeniu.
27	Luni	Sf. Sampson.
28	Marți	S. S. Ciru și Ion (Post).
29	Miercuri	† S. S. Ap. Petru și Pav.
30	Joi	Sinodul Apostolilor.

Fazele lunet: La 5 pătrarul I, cu timp frumos; la 13 lună plină cu ploaie; la 21 pătrarul II, cu vânt tare; la 27 lună nouă, cu timp frumos.

Julie.

(31 zile)

Ziua 14 ore, noaptea 10 ore
Răsărit. soar. 4.37—Apusul 20.02.

ORTODOX

1	Vineri	Cosma și Damian.
2	Sâmbătă	Veștmântul Maicii D.
3	Duminică	† Sf. Jacint.
4	Luni	Sf. Andrei Cretanul.
5	Marți	Cuv. Atanas din Anton
6	Miercuri	Cuv. P. Sisoie c. Mare.
7	Joi	C. Toma de Malea
8	Vineri	Sf. Procopiu c. Mare.
9	Sâmbătă	Sf. Pancațiu Ep.
10	Duminică	† 45 Mt. d. Nicopoli.
11	Luni	S-ta Eufimia.
12	Marți	S. S. Proclu și Ilariu.
13	Miercuri	Soborul Arh. Gabriel.
14	Joi	Sf. Apost. Achila.
15	Vineri	S-ții Ciric și Julita (M. A.).
16	Sâmbătă	Sf. M. Antimogen.
17	Duminică	† S-ta Marina.
18	Luni	Sf. M. Emilian.
19	Marți	Cuvioasa Macrina.
20	Miercuri	† Sf. Ilie Profetul.
21	Joi	S. S. Sim. și Ion Pustnic.
22	Vineri	S-ta Maria Magdalena.
23	Sâmbătă	Sf. Mar. Foca.
24	Duminică	† S-ta M. Christina.
25	Luni	Adormirea S-tei Ana.
26	Marți	Sf. Ermolae.
27	Miercuri	Sf. M. Pantelimon.
28	Joi	Ap. Prohor Nicanor.
29	Vineri	Sf. M. Calinic.
30	Sâmbătă	Ap. Sila și Silvan.
31	Duminică	Sf. Eudochim cel Drept.

Fazele lunet: La 4 pătrarul I, cu timp frumos; la 12 lună plină, cu căldură; la 20 pătrarul II, cu ploaie și trăsnete; la 27 lună nouă cu vânt tare.

Cuptor.

Zodia leului. Femeile se nasc istețe, frumoase, dar cam cârciobare. Nu uită ușor răul ce li s'a adus. Au însă inima deschisă și nu sunt pornite spre gânduri negre.

Bărbații sunt buni la suflet, dar sunt molcănuși și fără voință, deși ținți din scurt, duc treburile la bun sfârșit.

SĂRBĂTORILE LEGALE stabilite prin legea repausului Duminical.

1. Toate Duminicile de peste an.
2. Anul nou (1 Ianuarie).
3. Botezul Domnului (6 Ianuarie).
4. Ziua Unirii Țărilor Române (24 Ian.).
5. Sfântul Gheorghe (23 Aprilie).
6. Paștile (24 și 25 Aprilie).
7. Sărbătoarea Muncii (1 Maiu).
8. Ziua Independenței României (10 Maiu).
9. Ziua Eroilor (2 Iunie).
10. Ziua Restaurației: Proclamarea M. S. Regelui Carol al II-lea (8 Iunie).
11. Crăciunul (25 și 26 Decembrie).

CUGETARE

România nu are alt ocrotitor decât pe Dumnezeu, Rege și sabia sa.

M. Cogălniceanu

MERSUL VREMII :

Dela 1—8 vreme bună; dela 9—15 răcoare; 16—21 furtuni și grindină; 21—31 mare căldură.

Insemnări :

August.

(31 zile)

Ziua 13 ore, noaptea 11 ore
Răsărit. soar. 5.02 – Apusul 19.42.

ORTODOX

1	Luni	Sc. Crucii (în Post S. M.).
2	Marți	Ad. Moaștelor Sf. Ștefan.
3	Miercuri	Cuv. Isaciu și Faust.
4	Joi	Cei 7 tineri din Efes.
5	Vineri	Sf. Eusigniu.
6	Sâmbătă	† Schimbarea la față.
7	Duminică	† Sf. Dometiu.
8	Luni	Sf. Emilian Ep.
9	Marți	Apostolul Matia.
10	Miercuri	Sf. Laurențiu.
11	Joi	Sf. Euplu.
12	Vineri	M. M. Fotiu și Anicet.
13	Sâmbătă	Sf. Maxim Mărt.
14	Duminică	† Sf. Prof. Michea.
15	Luni	† Adormirea M. Domnului.
16	Marți	Sf. Mahramă a D.
17	Miercuri	Sf. M. Miron.
18	Joi	S-ții Flor și Laur.
19	Vineri	Sf. Andrei Stratilat.
20	Sâmbătă	Sf. Profet Samuel.
21	Duminică	† Ap. Tadeu.
22	Luni	Sf. Agatonic.
23	Marți	Sf. Mărtir Lupu.
24	Miercuri	Sf. Eutihie.
25	Joi	Sf. Ap. Bartolomeu.
26	Vineri	S-ții Adrian și Natalia.
27	Sâmbătă	Cuv. Păr. Pimen.
28	Duminică	† Cuv. Micee Etiop.
29	Luni	† Tăerea cap. Sf. Ion.
30	Marți	Sf. Alexandru.
31	Miercuri	Brâul Maicii Domnului.

Fazele lunii: La 3 pătrarul I, cu furtună; la 11 lună plină, cu timp frumos și cald; la 18 pătrarul II, cu călduri mari; la 25 lună nouă, cu ploaie și grindină.

Gustar.

Zodia fecioarei, aduce femei pline de farmec, sficioase și atrăgătoare de bărbați. Sunt soții credincioase, mame bune și gospodine neîntrecute.

Bărbații sânt veseli, cu fața luminoasă și sunt și ei buni gospodari, buni soți. Au un cusur: lesne sunt înșelați, fiind sinceri și de bună credință.

Țară...

de M. Dobrin

Pentru noi, Români, țară nu înseamnă un teritoriu cu un număr oarecare de locuitori la kilometrul pătrat, păzit de vameși și grăniceri și hotărît de streini prin tratatele de pace: ci pământul care respiră din adâncurile lui prin florile câmpului; prin grânele de aur care se leagănă în soarele crud de vară; prin brazii drepți, înalți și pururea verzi — ca inima românului —; prin stejarii falnici ce străjuiesc cu semeție coamele dealurilor și ascunzișurile văilor unde se înfiripă clinchetul de argint al isvoarelor; prin iarba poenelor, prin sulfinele prundurilor; prin toporași cari rād soarelui de primăvară cu ochii violeți; prin pășunile din codri unde hălăduiesc turmele și cântă tărăgănat buciumele; prin țărani cari trăesc, grăesc, iubesc, cântă și mor după datinile cele vechi de mii de ani.

(urmarea în pagina 31)

MERSUL VREMII :

Dela 1—8 senin; 9—16 vânt; 17—23 ploi; 23—31 vânt cald.

Insemnări :

Septembrie.

(31 zile)

Ziua 12 ore, noaptea 12 ore
Răsărit. soar. 5.38—Apusul 18.52.

ORTODOX

1	Joi	Inc. Indict. S. Simeon.
2	Vineri	Sf. Mamant.
3	Sâmbătă	Sf. Antim.
4	Duminică	† Sf. Babila.
5	Luni	Sf. Prof. Zacharia.
6	Marți	Sf. Eudoxia.
7	Miercuri	Sf. Sozont.
8	Joi	† Nașterea M. D.
9	Vineri	S-ții Ioachim și Ana.
10	Sâmbătă	S-ta Minodora.
11	Duminică	† S-ta Teodora.
12	Luni	Sf. Autonom.
13	Marți	Sf. Corneliu.
14	Miercuri	† Înălțarea Sf. Cruci.
15	Joi	S-ții Niceta și Visarion
16	Vineri	S-ta Eufimia.
17	Sâmbătă	S-ta Sofia.
18	Duminică	† Sf. Eumeniu.
19	Luni	Sf. Trofin.
20	Marți	Sf. M. Eustațiu.
21	Miercuri	Sf. Apostol Codrat.
22	Joi	Sf. Foca.
23	Vineri	Concept. Sf. Ion B.
24	Sâmbătă	S-ta Tecla.
25	Duminică	† S-ta C. Eufrosina.
26	Luni	Adorm. Sf. Ioan Ev.
27	Marți	Sf. M. Calistrat.
28	Miercuri	Cuv. P. Chariton.
29	Joi	Cuv. P. Chiriac.
30	Vineri	Sf. Grigore Ep.

Fazele lunii: La 1 pătrarul I, cu timp frumos; la 9 lună plină, cu ploaie rece; la 17 pătrarul II, cu vânt și frig; la 23 lună nouă, cu timp frumos.

Răpciune.

Zodia Balanței, aduce femei vesele, șagalnice; le place să fie laudate și iubesc podoabele. Ar fi bune gospodine, dacă n'ar fi risipitoare.

Bărbații sunt vorbăreți și lăudăroși. Chibzuesc însă bine când încep o treabă; de aceia le merge bine în viață.

Pentru noi, țara însemnează pământul străjuit de Tisa, Nistru, Dunăre și Marea Neagră; pământul care ne dă iernele cu troenele vânturate de ger și de crivăț sub care mustuește seva primăverii care scoboară în fiecare an din cutele cerului, troenele pe care sboară săniile ca gândul cel vesel și bun; ierenele cu privegheri și povești lungi la gura sobii, cu datini de Crăciun și Anul Nou care face să sburde inimile copiilor, cu pețitori și cu incremenirile de ghiață ale pâraelor; pământul care ne scoboară din hârzoburile cerului primăvara copiilor, primăvara mama noastră, primăvara florilor de corn, de zarzăr și de cireș, primăvara Paștelor cele slăvite, a trandafirilor îmbobociți în crânguri, a liliacilor înfloriți lângă prispe, a iasomiei din colțurile grădinelor, a zumzetului vesel al albinelor și a plugului harnic care răstoarnă brazda pe tăpșanele pline de ciuboțica cucului și de clopoței; pământul care întâlnește, cu cununi de sănzăene, vara care-și deschide săni cu fragi aprinși ca rubinul, cu cireșele de chihlimbar și abanos, cu grânele care se prăjesc la soare, cu fânețe care le privesc cu miile și miile de ochi a mar-

(urmarea în pagina 33)

MERSUL VREMII :

Nour și rece până pe la mijlocul lunii, apoi dela 17—22 senin; spre sfârșitul vreme ploioasă.

Insemnări :

Octombrie.

(31 zile)

Ziua 11 ore, noaptea 13 ore
Răsărit. soar. 6.14 - Apusul 17.66.

ORTODOX

1	Sâmbătă	Sf. Ap. Tadeu.
2	Duminică	† Sf. Ciprian.
3	Luni	Sf. Dionisie Areop.
4	Marți	Sf. Ieroteiu.
5	Miercuri	S-ta Charitina.
6	Joi	Sf. Apostol Toma.
7	Vineri	Sf. Sergiu.
8	Sâmbătă	S-ta C. Pelagia.
9	Duminică	† Ap. Iacob Alfeu.
10	Luni	Sf. Eulapiu.
11	Marți	Sf. Apostol Filip.
12	Miercuri	Sf. Probiu și Tarach.
13	Joi	S. S. Carp și Papi.
14	Vineri	† Cuv. Paraschiva.
15	Sâmbătă	Sf. Lucian.
16	Duminică	† Sf. Longin.
17	Luni	Sf. Profet Ozia.
18	Marți	Sf. Apostol Luca.
19	Miercuri	Sf. Profet Joel
20	Joi	Sf. Artemiu.
21	Vineri	Cuv. P. Ilarion c. M.
22	Sâmbătă	Sf. P. Averchie.
23	Duminică	† Ap. Iacob fr. D.
24	Luni	Sf. M. Areta (M. E. C.).
25	Marți	S. S. Marcian și Mart.
26	Miercuri	† Sf. Dumitru.
27	Joi	Sf. C. Dim. Basarabov.
28	Vineri	Sf. Terențiu.
29	Sâmbătă	S-ta C. Anastasia.
30	Duminică	† Sf. Zenobiu.
31	Luni	Sf. Ap. Stachie.

Fazele lunii: La 1 pătrarul I, cu ploaie și vânt; la 9 lună plină, cu timp uscat și rece. La pătrarul II, cu timp frumos și rece; la 23 lună nouă, cu vânt. La 31 pătrarul I, cu cer noros.

Brumărel.

Zodia Scorpiei, aduce femei iubitoare de bani și necapabile să păstreze lănele. Nestatornice și schimbătoare ca vremea, ajung arlăgoase și gâlcevitoare.

Bărbații sunt ageri la minte, mereu caută să iscodească ceva. Cu vrâsta ajung făcuți, morocănoși și ursuzi.

garetelor și cumpanulelor, cu smeura parfumată din rariștile codrilor, cu potecile străjuite de rugii murilor și bătute de cerbi și căprioare, cu veselia flăcăilor care vin seara pe vale, dela țarină, hăulind dela muncă, dela joacă, dela dragoste, cu fericirea plozilor cari sburdă în călduri și se scaldă în șloalne, prinzând porcani și boișteni din vadurile limpezi și molandre din colloanele adânci de sub maluri, cu pârga merelor, perelor și cu gherghinele care deschid ochii la soare cu petale de aur, de aripi albe de ingeri, de foc și de rugină; pământul toamelor cu păduri de aramă și de aur, toamnelor de belșug, toamnele clăcilor, praznicilor, taifasurilor, nunților, ale funigeilor, ale lozniților pline și a podurilor și hambarelor care gem de greutatea agoniseli românilor, toamnele dumiștilor și brândușilor, toamnele noastre ale futurora.

Țară e pământul copilăriei, bucuriei, necazurilor și al cântecelor noastre; e pământul cimitirelor de saț tăcute și străjuite numai de cer unde merg părinții noștri să plângă și să pomenească pe strămoșii îngropați sub glie și unde vom

(urmarea în pagina 35)

MERSUL VREMII:

Intâia săptămână va fi caldă; a doua săptămână vânt; dela 15—22 iarăși cald; 22—31 ține senin și rece.

Insemnări:

Noembrie.

(30 zile)

Ziua 10 ore. noaptea 14 ore

Răsărit soar. 6.55 – Apusul 17.04.

ORTODOX

1	Marți	S-ții Cosma și Damian.
2	Miercuri	Sf. Achindin.
3	Joi	Sf. Achepsina.
4	Vineri	Sf. C. P. Ianițiu.
5	Sâmbătă	Sf. Galaction.
6	Duminică	† Sf. Pavel și Archip.
7	Luni	33 Mart. din Meletina.
8	Marți	† S-ții Mihail și Gav.
9	Miercuri	Sf. Onisifor
10	Joi	Sf. Ap. Erast.
11	Vineri	† S-ții Mina, Victor.
12	Sâmbătă	S. P. Ion Milostivul.
13	Duminică	† Sf. Ion Chrisostom.
14	Luni	Sf. Ap. Filip (Lăsat sec).
15	Marți	Sf. Martir Gurie.
16	Miercuri	Sf. Ap. Mateiu.
17	Joi	Sf. Păr. Grigore Ep.
18	Vineri	Sf. Martir Platon.
19	Sâmbătă	Sf. Varlam
20	Duminică	† Sf. C. P. Grigore Dec.
21	Luni	† Intrarea în Biserică.
22	Marți	Sf. Ap. Filemon.
23	Miercuri	Sf. P. Amfiloghie.
24	Joi	Sf. P. Clement Popa.
25	Vineri	S-ta Ecaterina.
26	Sâmbătă	Sf. P. Stelian.
27	Duminică	† Sf. Iacob.
28	Luni	Cuv. Ștefan cel Mare.
29	Marți	Sf. Martir Filomen.
30	Miercuri	Sf. Ap. Andrei.

Fazele lunet : La 9 lună plină, cu timp frumos. La 14 pătrarul II, cu îngheț. La 22 lună nouă cu vânt rece. La 30 pătrarul I, cu spic de zăpadă.

Brumar.

Zodia Săgetătorului, aduce femei cuvioase, știu ce vor și nu se lasă conduse de alții. Sunt harnice și muncitoare.

Bărbații sunt și ei ageri, cu judecata sănătoasă și ambițioși; sunt cu spirit întreprinzător și dornici de libertate.

merge și noi să pomenim și să plângem pe acei cari aslăzi își închină colivele și frunțile în fața crucilor roase de vreme; este pământul din casele și din ulițele copilăriei noastre, pământul pe care am crescut, zi de zi, mândri și voinici, spre bucuria părinților noștri și spre mărirea și fala Neamului străjuit de tricolor, de biruinți și de cer.

Țară românească nu este numai pământ și ape; mai este și cer, cer înalt și senin, cer nemărginit cu zile pline de soare care se aprinde ca purpura la fiecare goană a zorilor și se învinețește la fiecare stârșit de zi; cer spre care ne îndreptăm ochii să cercetăm mersul ploilor și crugul vremii, cântecul ciocârliei și sorocacele timpului în fiecare zi, în fiecare lună, în fiecare anotimp; este cerul care trebuie păzit și stăpânit la fel cu pământul.

Țara o mai găsim în vestitele biserici și mănăstiri zidite de boeri și voievozi, în bisericuțele de lemn din satele de munte, care te cheamă cu brațele deschise să te rogi cu ele lui Dumnezeu.

Toate acestea—și încă multe altele—sunt țară; țară poftită de toate neamurile

(urmarea în pagina 37)

MERSUL VREMII :

La început senin și brumă; dela 10 la 17 senin. Dela 15—21 vânt rece; dela 21 la 30 ninsoare.

Insemnări :

Decembrie.

(31 zile)

Ziua 9 ore, noaptea 15 ore
Răsărit soar. 7.33—Apusul 16.36.

ORTODOX

1	Joi	Sf. Profet Naum.
2	Vineri	Sf. Profet Avacum.
3	Sâmbătă	Sf. Profet Sofonia.
4	Duminică	† S-ta Barbara.
5	Luni	Sf. Saba.
6	Marți	† Sf. Nicolae.
7	Miercuri	Sf. Ambros, C. Filoteia.
8	Joi	Sf. C. Patapie.
9	Vineri	Concept. S. Fec. Maria.
10	Sâmbătă	Sf. Mina Caticheladul.
11	Duminică	† Sf. Daniel Stâlpnicul.
12	Luni	Sf. Spiridon.
13	Marți	Sf. Eustr. și Lucia.
14	Miercuri	S. S. Tirs, Leuciu.
15	Joi	Sf. Eleuteriu.
16	Vineri	Sf. Prof. Angeu.
17	Sâmbătă	Sf. Pr. Daniel.
18	Duminică	† Sf. Sabastian.
19	Luni	Sf. Bonifaciu.
20	Marți	† Sf. Ignat.
21	Miercuri	Sf. Iuliana.
22	Joi	S-ta Anastasia.
23	Vineri	10 Martiri din Creta.
24	Sâmbătă	S-ta C. Eugenia.
25	Duminică	† Nașterea Domnului.
26	Luni	† Sebor P. C. Fecioare.
27	Marți	† S. Arhidiacon Ștefan.
28	Miercuri	20 mii Mart. din Nicodim.
29	Joi	14 mii copii uciși de Irod.
30	Vineri	S-ta Anisia.
31	Sâmbătă	S-ta Melania.

Fazele lunii: La 7 lună plină, cu zăpadă. La 14 pătrarul II, cu vânt rece. La 21 lună nouă, cu timp umed și rece. La 30 pătrarul I, cu senin și ger.

Indrea.

Zodia Țapului, aduce femei chipeșe, cu gust de găteți și petreceri.

Bărbații sunt vrednici și umblă după măriri. Au impresia că alții ca dâșii numai sunt pe lume.

și păzită cu sabia de voievozi și țărani, țară pentru care au murit, la toate hotarele, mii și mii de români; țară pentru care au murit strămoșii, părinții și frații, cu mâna înlepenită pe arc, pe secure, pe ghioagă, pe pușcă și pe mitralieră, cu ochii la dușmanul care a căzut mușcând pământul, și cu gândul la părinți, la mamele, la nevestele sau la copii care îi așteptau acasă rugându-se la icoane pentru biruință. Pentru că pământul țării trăia prin inima, prin ochii, prin graiul, auzul, prin porii pielii și prin firile de păr din capul lor. Simțiau țara în fiecare bătaie de inimă, în fiecare pas, în fiecare bucată de pâine, în fiecare rugăciune cu care își începeau și își terminau ziua de muncă.

Țară, Tricolor, Rege, Pământ; dela Mușalini și Basarabi până astăzi. Noi așa înțelegem țara. De aceea o socotim mai presus de noi, un lucru sfânt care trebuie iubit și păzit cu para inimii și tăiușul sabiei noastre, așa cum străjuiesc Arhanghelii porțile cerului ca să rămână veșnic neînlinate, curate și strălucitoare ca pulbera de aur a soarelui.

M. DOBRIN

MERSUL VREMII:

1—8 viscol; 9—16 senin; 17—24 ninsoare; 24—31 moleșag

Insemnări:

O amintire scumpă.

Prima vizită a Majestății Sale Regelui Carol al II-lea în județul Neamț.

La 15 Iulie 1930, adică abea după o lună și câteva zile de la proclamarea Sa ca Rege al României, *M. Sa Regele Carol al II-lea* a vizitat orașul nostru și o parte din județul Neamț.

În dragostea sa nemărginită de țara și poporul român,

La Broșteni, un elev de liceu militar s'a prezentat ostășește Majestății Sale Regelui...

Majestatea Sa Regele pornise atunci să revadă câmpiile, dealurile și munții pitoreștei Sale țări...

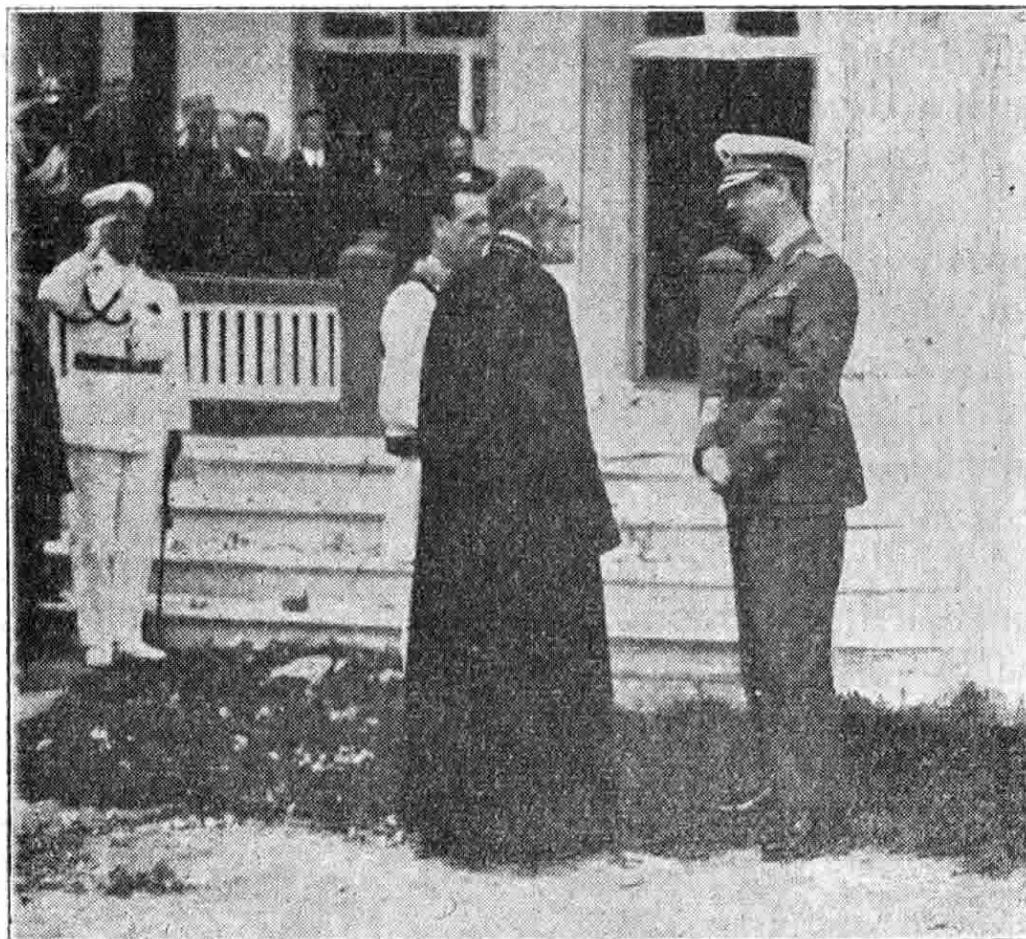
Și ce mare bucurie li procurau aceste priveliști !

Pe chipul Suveranului nostru străluceau luminile zâmbetului de voioșie și fericire.

Și pe cât de mare era bucuria Lui, tot pe atât de mare era bucuria celor care-L primeau și care poate-L vedeau pentru prima oară!...

Orașul nostru se'mbrăcase în acea zi în haine de mândră sărbătoare.

Natura părea și ea mai măreață și mai solemnă. Dru-

Majestatea Sa Regele discutând cu preotul Poșmoșanu din Broșteni.

muri împresurate de flori, steaguri, ghirlande de brad, arcuri de triumf—completeau frumusețea ei.

Populația orașului, îmbrăcată și ea în straie de zile mari, abea își stăpânea emoția...

...Când trenul regal s'a oprit în fața peronului și M. Sa Regele și-a făcut apariția, puternicile urale numai încetau: iar buchetele de flori aruncate la picioarele Lui, se împleteau în cunună.

Era în această manifestare spontană de entuziasm, fericirea unui popor că-și regăsește și-și vede cu ochii sprijinul

suprem, cheazăia destinelor sale istorice și împlinirea sfintelor aspirații!

Era imnul de mărire pe care sufletele tuturor Românilor îl cântau într'un armonios ison în cinstea Regelui lor drag!

Era cel mai sincer și mai nevinovat prinos de iubire ce'l puteau aduce Lui — nădejdea tuturora...

Din gară Majestatea Sa Regele a pornit spre Broșteni.

Mașina condusă de Insuși Majestatea Sa, mergea încet străbătând cu greu noianul mulțimii așezată pe o parte și pe alta a drumului.

La un moment dat cordoanele au fost rupte și poporul s'a adunat în jurul mașinei Sale, spre a-L privi mai de aproape, spre a-L sorbi făptura și spre a o desena ca icoană, în suflete...

Zâmbind, El și-a făcut încet loc prin mulțime.

Și zâmbetul Lui—șuvoi fermecător de raze— a încălzit inimile, și a mărit speranțele, iar uralele au izbucnit din nou ca un ecou...

În sus, pe drumurile munților, spre Ceahlăul falnic, pe unde a trecut apoi Suveranul, aceleași căi înflorite, aceleași sărbătorești pregătiri, aceiași mulțime însuflețită, aștepta nerăbdătoare să strige în cor cu freamățul munților împăduriți și șopotul Bistriței avântate :

„Trăiască marele nostru Rege Carol al II-lea.”

N. N.

...„Unirea nu trebuie să fie o vorbă deșartă, unirea trebuie să fie o realitate puternică, pe care să se poată rezima România în drumul ei către progres“.

Carol al II-lea

Numai acei care știu a se bate și a muri pentru apărarea țării, pot avea patrie; numai acei care știu a se bate și a muri pentru apărarea instituțiilor țării, pot avea dreptate și libertate.

I. Ghica

D-l general Partenie Ilie
Comandantul Corpului 5 Armată

Portrait of [Name] (Date)

Din Tainele Drapelului Regimentului

Nr. 15 Războeni.

(1 Aprilie 1937)

Primăvară întârziată. Zi umedă și tristă.

Ostașii nu se văd prin curtea Regimentului 15 Dorobanți și ca niciodată îmi zboară gândul cu 20 de ani în urmă... Atunci—atunci în acest regiment mi-am pus prima tresă!. Eram sus în munte în regiunea Cireșoaiei...

Așa depănând amintiri, cari se adună în sufletul oricărui luptător, și cei cari au trăit pe front deapănă zilnic amintiri, pe făcute. Rar auzi câte unul povestind ceva sfios și grijuliu, destăinurile războiului—dureros—dar am impresia și așa dori să fie falsă—destăinuirile, nu plac; povestitorul e luat drept lăudăros și interesat.

Dar nu de morală îmi arde mie. Semne ale bătrânețe? Și ce ar fi! „Trec zilele! Trec și eu“!

Cât adevăr?!

Intru în pavilionul central pe ușa de la Comenduirea Pieței. Mi-i dragă ușa asta! Prin ea am părăsit cazarma la Noembrie 1918, când regimentul a pornit pe drumul Ardealului!

Trebue să merg în cabinet pentru a mă prezenta domnului comandant al Garnizoanei, după dătină pentru avansare. N-am fost de mult în această cameră.

Nu mă bag în sufletul oamenilor și neavând nici altă ocaziune, ajunsesem să nu mai știu cum e cabinetul!

Orientarea veche mi-o reamintesc: La stânga biuroul având în spate galeria foștilor comandanți și în colțul din dreapta pe vechiul rastel—Drapelul învelit reglementar.

— Adjutantul — un bun camarad, de luptă — mă anunță. Imi pare rău că acest prietin nu schimbă și el tresă.

Mă prezint.

Cuvintele bune ce mi s'au adresat, le-am ascultat și primit ostăsește, și după îmbrățișarea domnului comandant mi-am aruncat ochii în colțul din față al cabinetului.

Drapelul trona desfăcut!

Contrariat, nici azi nu știu ce am răspuns și sunt sigur că am fost de neînțeles. Am prelungit rămânerea în cabinet pentru a mă documenta.

In adevăr, Drapelul era desfăcut! Incet — încet misterul se desvăluie neașteptat și mărinimos!

Colțul camerei este un meșteșug transformat, pentru a păstra demn Simbolul Patriei.

O ramă dreptunghiulară incadrează un cristal strălucitor închizând unghiul format de pereții camerei... în interior Drapelul !

Cheia desigur este în mâna celui care comandă. Fulgerător am revăzut această pânză sfântă, colo sus pe Haloș în regiunea Cașinului când în Aprilie 1917 ne-am prezentat pe front : Costică Botez, Filipescu, Ursu, Huțanu, Honoriu Crețulescu, Vasile Florea, Mitică Popovici, Vasiliu, Victor Călin, Alecu Matasară, Teofănescu, Șoimaru și alții—elevii plotonieri cei mai tineri—gata de a intra în rânduri.

Atunci ne-am împărțit de vredniciile celor care apăraseră acest Drapel.

— „Căpitanul cu căciula brumărie, era figura legendară care ne fermeca. Trupa știa că este „solomonit“ ! Nu-l atinge glonțul, ferească Dumnezeu ! Nemții nemai știind cum să scape de el, au pus un premiu de 50.000 de coroane celui care va prinde pe „afurisitul de brumăriu“.

Au rămas nemții cu premiul în buzunar, iar astăzi luptătorul călit de odinioară — pecelluește cinstea Moldovei și a Plăeșilor din Neamț—conducând falnicul Comandament al Diviziei de Gardă“ !

Pe geamul cabinetului se vede monumentul închinat eroilor din războiul cel mare.

Slăvite nume urmează unul după altul :

Maior *Mihăileanu Ștefan*.

Căpitanii : *Neagu Dumitru, Nastase Nicolae, Vulovici Nicolae*.

Locotenenții : *Nistor Mihail, Diamandescu E., Ghervasia Ștefan, Gotcu Petru*.

Sublocotenenții : *Milo Matei, Diaconu Mihai, Ciupercă Constantin, Săndulescu Gh., Nicolau Gh., Hurjui Pantelimon, Constantinescu C.*

Apoi : Plutonierii *Șerban Nicolae, Șova, Talpău Ioan*, Caporalul *Iuteș*, soldatul *Gheorghe Săndulescu* și toată pleiada de români vâjnoși, martirii neînfricați adormiți în marele războiu cu gândul la unire, apărând cu sângele lor, toți la un loc și fiecare în parte acest *Drapel*.

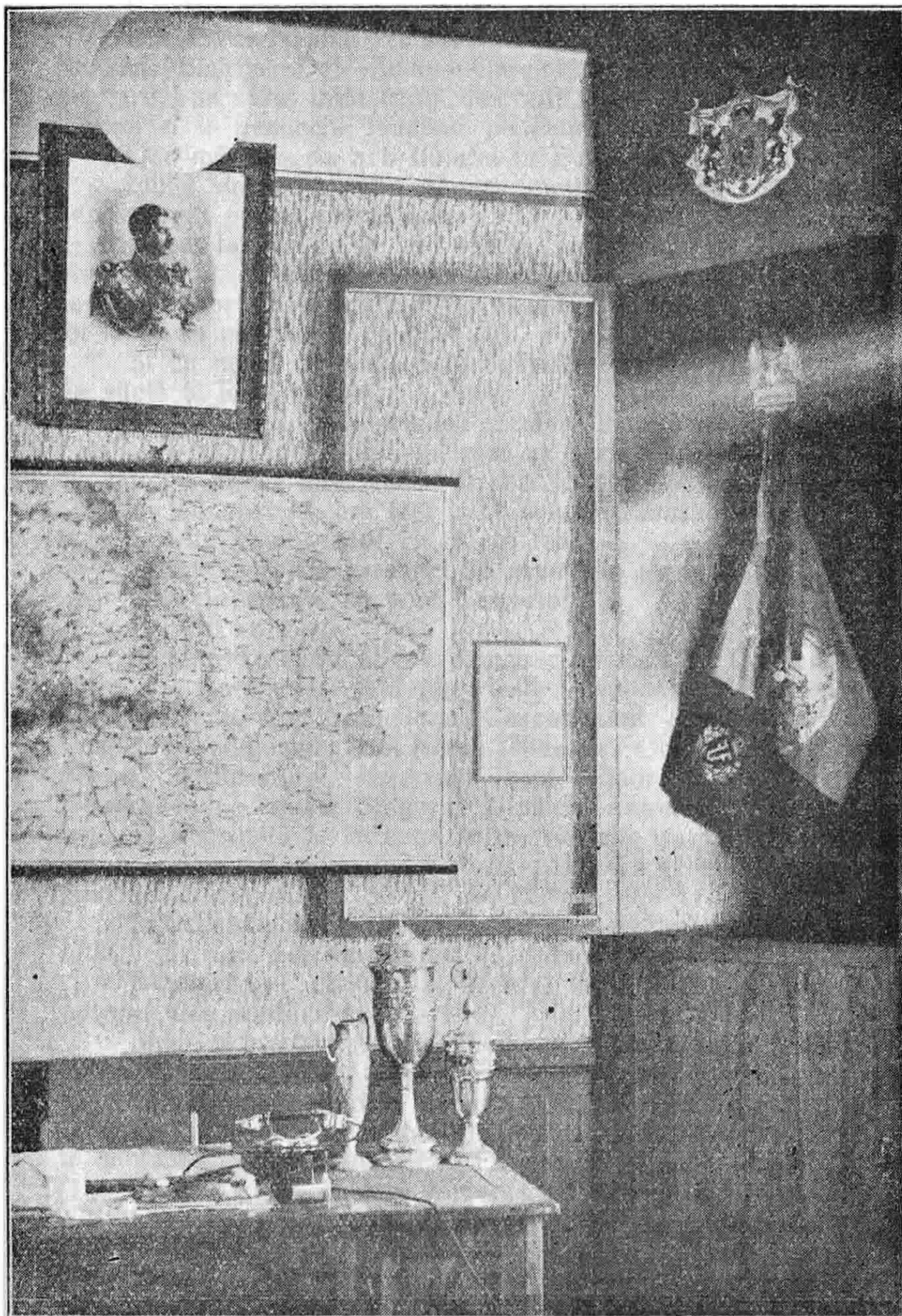
Revăd câmpurile de bătalie, așa cum și le amintește orice frate de luptă fără a putea fi scrise sau povestite !

Primesc cu multă dragoste, cântările ce le răscolește pe versul lui, un bard duios — tânăr ofițer, care aduce recunoștința generației sale, celor care s'au jertfit — încheind astfel legătura sentimentală care în oștire întărește credința în viitor 1).

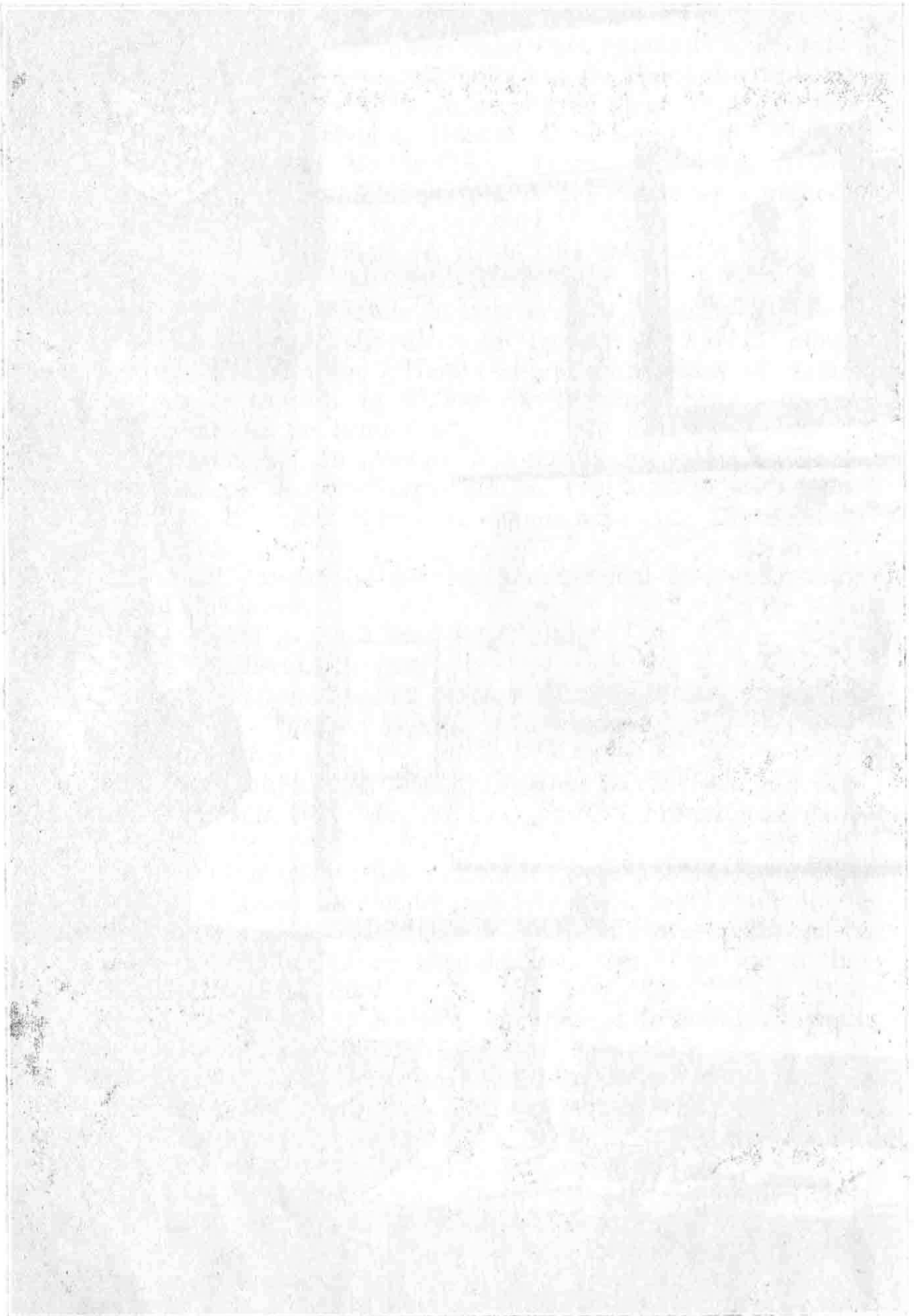
Să cânte cu vorbe de aur gloria acestui regiment a cărui Drapel a avut cea mai mare cinste.

La 17 Decembrie 1918—a fost cel dintâi Drapel al oștirea care a străjuit biruitor la primul parastas de la mormântul lui *Mihai Viteazul* — la dorita *Turdă*.

1) Vezi poemul „Evocare Eroică“ de *Nicu Nohai* din corpul calendarului

Cabinetul Comandantului Regimentului 15 Dorobanți.

Interior of a room with a window and a table.

— El a fâlfâit întâia oară la locul de osândă a celui mai îndrâzneț suflet românesc de când sunt veacurile.

Cinstea aceasta nu se poate egala cu nimic.

Din Piatra-Neamț—Tulgheș—Valea Nușului—Turda—Cluj—Năsăud—Bistrița—Dej—Zalău—Careii Mari aceasta a fost Drapelul pe care l-au văzut întâi frații desrobiți, cari i se închinau cu lacrimi și în genunchi, lăudând pe Dumnezeu!

Dar mândria de a fi fluturat la Budapesta?

Multă strădanie, mult sânge, multă suferință s'a cheltuit neprecupețit pentru gloria lui.

Și azi la părâzi, se văd femei îmbătrânite și înlăcrămate privind la el, cu cerească mângăere, că el a fost privit de soții sau copii lor când au jurat pe el și în ultimul lor ceas de viață, tot la el au privit, sau gândit.

Și cu multă dragoste este adăpostit în măestrila lui cutie de sticlă și lemn șlefuit.

Cu gândul la alte timpuri și răscolit sufletește am părăsit cabinetul închizând în sufletul meu un glas din alte vremuri. Da! Nu mint, însă azi mi-a vorbit Drapelul. Mi s'a părut că-mi spune: „Noi ne cunoaștem, am fost împreună, sunt martorul jurământului și a faptelor camarazilor tăi și ale tale“.

Și întâmplări și localități se repetă în amintire.

Cine le aduce, dacă nu Drapelul?

Da! El vorbește.

Luptătorii neînfricați pe atunci, d-nii maiori: Coroamă Dumitru, Ion Aurelian și Nădejde Vasile; căpitani: Ilie Crețulescu, Grigore Radu, Angelescu Ioan, Carpen Emil; locotenenți: Radu Vasile, Gavrilețeanu, Paul Nerna, Nicolae Cerbulescu, Costică Mirea, Ureche Aurel; rezerviștii: prof. Gheorghiu, Bogdan, Petru Gheorgheasa, Pralea, Stegaru, Costică Antonescu, Dumitrescu Ion, azi răspândiți în întreaga oștire sau alte instituții, toți au asigurat cu fapta și sângele lor gloria veșnică a acestui Drapel—deținut de strănepoții lui Ștefan cel Mare.

În sufletele lor e neștearsă această scumpă icoană. Ei, subofițerii și trupa l-au împodobit cu ordinul Steaua României.

Biruitoari l-au condus d-l general Pirici Tudor și răposatul colonel Gh. Iordănescu.

Sigur că în vestmântul lui oficial de mușama, sprijinit pe un suport sărăcăcios, nu mi-ar fi răscolit amintirile cu atâta spontaneitate și putere. Inițiativa și data aceasta și-a dat roadele ei.

Poate fi un simbol mai desăvârșit decât Drapelul desfăcut în cabinetul comandantului? — El veșnicul simbol al Patriei? —

Se mai poate discuta valoarea lui educativă?

Comandantul, ordonă, judecă, laudă, sau observă, având Drapelul martor!

Comandantul în acest fel apare numai ca un personificator al simbolului Patriei...

— „Bine sau rău ai făcut și nu uita jurământul!...“ Acesta e oficiul permanent de îndrumare a cuvintelor înscrise pe brațara de aur „—PATRIE ȘI ONOR“.

Fericită idee de a valorifica puterea îndrumătoare a Drapelului, — și am văzut această minune răsărită din paternitatea unui ajutor de Comandant grijuliu și a unui Comandant gata să aprindă oricând o flacără educativă.

Vor mai fi și alte unități care își cinstesc Drapelul. Onoare lor! Acest drapel ni-i cel mai scump, sub el mi-am început ucenicia de războiu și am jurat!

Numai răposatul erou lt.-col. Ionescu Constantin, ar găsi cuvinte potrivite — care să exprime mulțumirile și recunoștința foștilor luptători din Regimentul 15 Dorobanți, celor care au creat acest mijloc de cinstire a Drapelului, — el care deși mort în timp de pace, ultimele cuvinte i-au fost: „Regele și Drapelul!”

Mișcător mi-a fost clișeul apărut în ziare cu ocazia predării comenzii Regimentului de Gardă Călare.

Intr'un cadru marțial și de mult avânt, domniile comandanți și-au trecut și primit Drapelul personal. Procedeu nu-i scris nicăieri ca și cel al Regimentului 15 Dorobanți.

Sfântă inițiativă — plusul unor suflete de elită, puse în serviciul intereselor permanente ale Patriei, care își încadrează armonios încercările în ritualul atât de duios, al Străjeriei pentru Cultul Pavilionului Național!

Aceste două mijloace de slăvire a Drapelului desigur că vor fi reglementate, toate regulamentele nefiind decât rezultatul experienței.

Păstrarea Drapelului în galantar, nu este de cât icoana bisericăscă din colțul casei dela răsărit, împodobit deosebit cu perdele și candela veșnic aprinsă a strămoșilor, obiceiul care a găsit un distins îndătinător.

Aș propune încă vizita trupei. Înainte de depunerea jurământului ostașii să treacă izolați până în ușa cabinetului în care să nu fie nimeni.

Salutul lor adus Drapelului și galeriei foștilor comandanți ar avea un sens moralizator deplin înțeles.

Fapta domniilor voastre d-le comandant, m'a mișcat și surprins, iar destănuirea mea clarifică atitudinea neînțeleasă a acelui moment, azi vă rog respectos să primiți mulțumirile celor ce au luptat sub acest Drapel—camarazi de vârsta mea—pentru exemplara lui păstrare cu cinste și demnitate.

Maiorul Ante Gheorghe

din Cercul de Recrutare Neamț fost
Adjutant al Regimentului 15 Infanterie
1918—1919.

**D-l general Leventi Gh.
Comandantul diviziei a 6-a.**

Sfințenia cuvântului dat.

Orice om, dar mai ales soldatul, trebuie să-și respecte cuvântul în orice împrejurare, fiind că acest cuvânt este un legământ pe care îl face față de superiorul său ori față de semenul său.

Istoria strămoșilor noștri Romani este plină de o mulțime de pilde, din care se pot trage învățături frumoase și din acestea iată una, vrednică de ținut minte, despre felul cum știau ei să cinstească cuvântul dat.

Se povestește că după groaznică bătălie dela Cannae, Anibal, generalul Punilor, a ales zece dintre prizonierii romani, pe care-i avea în tabără, și i-a trimis la Roma pentru a mijloci un schimb de prizonieri cu condiția, ca acela din cele două popoare – Romani și Puni – care va primi un număr mai mare de prizonieri de cât celalt, să plătească de fiecare om primit în plus, drept preț de răscumpărare, câte o livră și jumătate de argint.

Înainte de plecare, i-a pus să-și dea cuvântul cu jurământ că, dacă nu vor izbuti, se vor întoarce înapoi în tabără.

Și au plecat. Ajunși la Roma, s'au prezentat la Senat și au arătat propunerea lui Anibal.

Senatul însă n'a primit-o, spunând că soldatul roman ori învinge, ori moare, dar nu se predă.

Cu toate că părinții îi rugau cu lacrimi să nu se întoarcă înapoi, opt dintre ei au spus că nu pot rămânea acasă, ci trebuie neapărat să se ducă, de vreme ce și-au dat cuvântul. Și au plecat, spre marea durere a părinților lor. Doi însă au rămas, spunând că au fost deslegați de jurământ, pentru că, după ce-au ieșit din tabără, s'au întors degrabă înapoi, sub motiv că au uitat ceva. După asta au ieșit, au ajuns pe camarazii lor și au venit la Roma. Prin asta socoteau ei în mintea lor că și-au respectat cuvântul dat.

Înșelăciunea aceasta a lor a părut așa de nevrednică de niște Romani, încât toată lumea i-a acoperit de dispreț, iar magistrații, pentru vina de a-și fi călcat cuvântul, le-au aplicat pedepse din cele mai rușinoase. În urma acestora, viața lor a ajuns așa de nesuferită, încât n'au găsit altă scăpare, de cât să-și pună singuri capăt zilelor.

Profesor Vasile Ghițescu
Directorul Liceului „Petru-Rareș“

EVOCARE EROICĂ.

— *Fragment*¹⁾ —

Scena reprezintă o odaie dintr'o casă de țară. Regimentul 15 Dorobanți se găsește în manevrele de toamnă. În urma unui marș lung și greu, pe ploaie și vânt, ostașii au fost cantonați și acum se află în repaus.

După ce și-au terminat pregătirile pentru a doua zi, în jurul focului din sobă care le-a dat o bună dispoziție, ei glumesc și povestesc din întâmplările zilei.

Un soldat — lăutar în viața civilă — le-a cântat din vioară; un altul le-a cântat o doină. O atmosferă senină plutește peste sufletele lor cu toată oboseala lungului marș ce-l executaseră.

Stăpânul casei în care sunt cantonați, — un bătrân chipeș și frumos — luptase în războiul pentru întregirea neamului cu regimentul 15, deaceia este foarte impresionat la revederea regimentului de care îl legau atât de puternice și frumoase amintiri...

Pe soldații ce-i fuseseră destinați pentru găzduire i-a primit cu mare dragoste și atenție. Le-a oferit masă bogată, le-a încălzit camera, le-a pregătit pat bun, ... iar acum ia parte la sfatul și la glumele lor, lăsându-se furat de mrejele amintirilor.

Transportat apoi într'o lume intens trăită de el, începe să povestească

MOȘ GORUN :

... Când ați intrat 'n sat în sunetul de goarne,
O vrajă minunată a prins ca să-mi 'ntoarne
Al gândurilor stol, spre timpul de altă dată,
Spre timpul de furtună, de luptă încordată,
De grele încercări și aprinse vitejii;
Când bubuia pământul... iar cerul în făclii
Părea o nesfârșită, drăcească vâlvătae;
Când sângele în lupte, curgea în lungi pâraie
Iar viețile de-ostași ca frunzele cădeau,
Și jale și durere în lume semănau !...

1) Din poemul dramatic cu același nume, inspirat din istoricul glorios al regimentului 15 Dorobanți.

Veni apoi isbânda, isbânda meritată ;
Dușmanul căzu 'nfrânt iar țara noastră toată
Din Nistru la Carpați, din Tisa pân'la Mare
A aninat pe case drapel de sărbătoare...
Unirea — o lumină — în sbuciumul de ani,
Fusesse câștigată de bravii căpitani...

Eu am făcut rășboiul cu-al vostru regiment.
Cunosc și comandantul, pe-atunci locotenent
Era la fel de ager și iute ca furtuna ;
Așa precum e azi, a fost întotdeauna...

SOLDATUL HUMULESCU :

În ce companie luptași, viteze veteran ?

MOȘ GORUN :

A opta, dragul meu... Și-aveam un căpitan
Cu numele *Coroamă* ¹⁾

SOLDATUL IONAȘCU :

E general acum !

MOȘ GORUN :

Vă cred, căci merită să meargă pe acest drum,..
El ne-a condus în lupte la *Uz*, la *Bolinfin*,
La *Cătăuși*, *Bordești*, la *Pralea* și în plin
Elan apoi,.. el ne-a trecut Carpații,
De-am dârâmat hotare și-am desrobit toți frații.

Ce grele lupte au fost și câți viteji căzură !
Toți bravi și oțeliți, și chipeși la făptură.
Pe culmile din *Ciuc* într'un mărșăvânt,
Din fruntea unității căzu mort la pământ
Viteazul căpitan *Vulovici Nicolae*,
Poet înflăcărat cu suflet de văpae....
Un glonț neiertător în frunte îl lovise
Erou rupt din legendă — muri precum dorise²⁾....

1) E vorba de d-l general Coroamă — comand. diviziei de gardă.

2) Vezi „Eroul căpitan poet Nicolae Vulovici” de Nicu Nohai, din
Calendarul Ostașului pe 1937.

Ô!..., poate-ați auzit de cântecul lui vechi
Ce-mi sună și acuma nostalgic în urechi:

„De-o fi să mor, tu Doamne dă-mi
O moarte ostășească:
Un glonț 'n floarea din chipiu
In lupte mă isbească“.

SOLDATUL OPREAN:

Vai Moșule ce sfinte's poveștile ce spui!...

MOȘ GORUN :

Cine a murit luptând pentru pământul lui
Să știi ostași, că este de-apururi pomenit:
De preoți în biserici; de cei ce-au reușit
Să scape de a morții neobosită coasă;
E scris pe monumente... și'n fiecare casă
S'aprinde o lumânare pentru odihna lui...

Dar ascultați băieți, căci vreau să vă mai spui
Și despre alți eroi, căzuți la datorie.
...Luptam cu regimentul pe Troțuș... O furie
Nebună ne cuprinse pe toți. Dușmanul ne'ntâr'ta...
Cu sâcâeli de foc... Pe cer se arăta
Un soare amărât de atâta vijelie;
Pușin mai înainte muriră 'n bătălie
O sufă de soldați și șapte ofițeri.
Murise *Matei Millo*¹⁾ — venit din grăniceri;
La Bolintin în deal — trimis să recunoască
Poziția dușmană — în pace odihnească,
Căzu răpus de glonț și *Iorgu Nicolau*²⁾.
Eram 'n urma lui... dar n'am putut să-i dau
O mână de-ajutor, căci doar atâta spuse :...
„Gorune, ia comanda“ și moartea îi și puse
Pe față împietrirea și veșnica făcere...
In timp ce ataca sub foc de mitral'ere

1) Sublocot. Matei Millo.

2) Sublocot. Gh. Nicolau.

Maior Mihăileanu — neînfricat viteaz,
Se prăbuși lovit de-un glonte în obraz
Cu bielele picioare de la genunchi tăiate...
Dar mâinele pe pușcă puternic 'nceștate,
O ridicară'n sus, și arătând fășșanul
Pe care îngrozit se fofila dușmanul,
A spus aceste vorbe cutremurând văzduhul :
— „Să nu-i ierțați copii“, — apoi își dădu duhul...
La sud de *Cireșoaia* pe cota șapte sute,
Strivind un zâmbet trist într'ale feții cute,
Muri Nistor Mihai — un brav locotenent,
În timp ce ataca sub greu bombardament.
Compania'i fusese barbar măcelărită ;
Dar ajutorul său ¹⁾, un suflet de elită,
Luând vânjos comanda a mers tot înainte
Prin bubuit de schije și fumul des de flinte.
Și 'n față privind moartea pătrunse în rețele
Prinzând ca să le taie... Dar gloanțele rebele
Cu ciudă aruncate de hoarda cea pângăă,
L'au adormit pe veci cu foarfecele'n mână...

Și cum vă spun ostași, acești eroi muriră
Pușin mai înainte... Pe toți îi prohodiră
Doar șuerul de gloanțe și freamătul din văi...
Noi ocupați de gândul de a 'nvinge mai întâi,
Uitam de multe ori să le 'njghebăm o cruce...
În ziua cea Nemții au tras să ne usuce...
Lui *căpitanul Neagu* ce apăra un munte,
I-au omorât deodată trei ofițeri de frunte ;
El singur rămăsese să 'nfrunte inamicul...
Dar moartea secera... cum secerăm noi spicul.
Când se sbătea eroid să 'nlătore atacul,
Când oamenii de gloanțe își scuturară sacul,
Căzu din fruntea oastei și căpitanul Neagu,
Senin că-și apărase cu strășnicie steagu.
Coroamă primi ordin pe aceștea să-i răsbune.
În aer plutea miros de gloanțe și cărbune ;
Iar munții îngroziți de trăsnetul de arme,
Huiiau prelung și jalnic... aproape să se sfărme !...

1) Plotonierul Tălpău Ioan. Vezi „Istoricul regimentului 15“.

Pe culmea botezată *Poiana lui Mihai*,
In capu' a trei companii, *Coroamă* ca un crai
Al marei biruinți — dădu la baionetă
In iureș de urale și sunet de trompetă,
Contra-atacuri dese, lovind solid și'n plin
Ș'oprind înaintarea dușmanului hain...

Un ordin pe armată ne-a lăudat isbânda...
—Dușmanul își primise cum trebuia osânda.
In urmă mai venind și alte ajutoare,
Obraznica trufie am spulberat-o 'n zare...
Am răsbunat eroii căzuți în bătălie.
Și-am făurit pe veci o mare Românie.

Locot. Nicu Nohai

Piatra de hotar

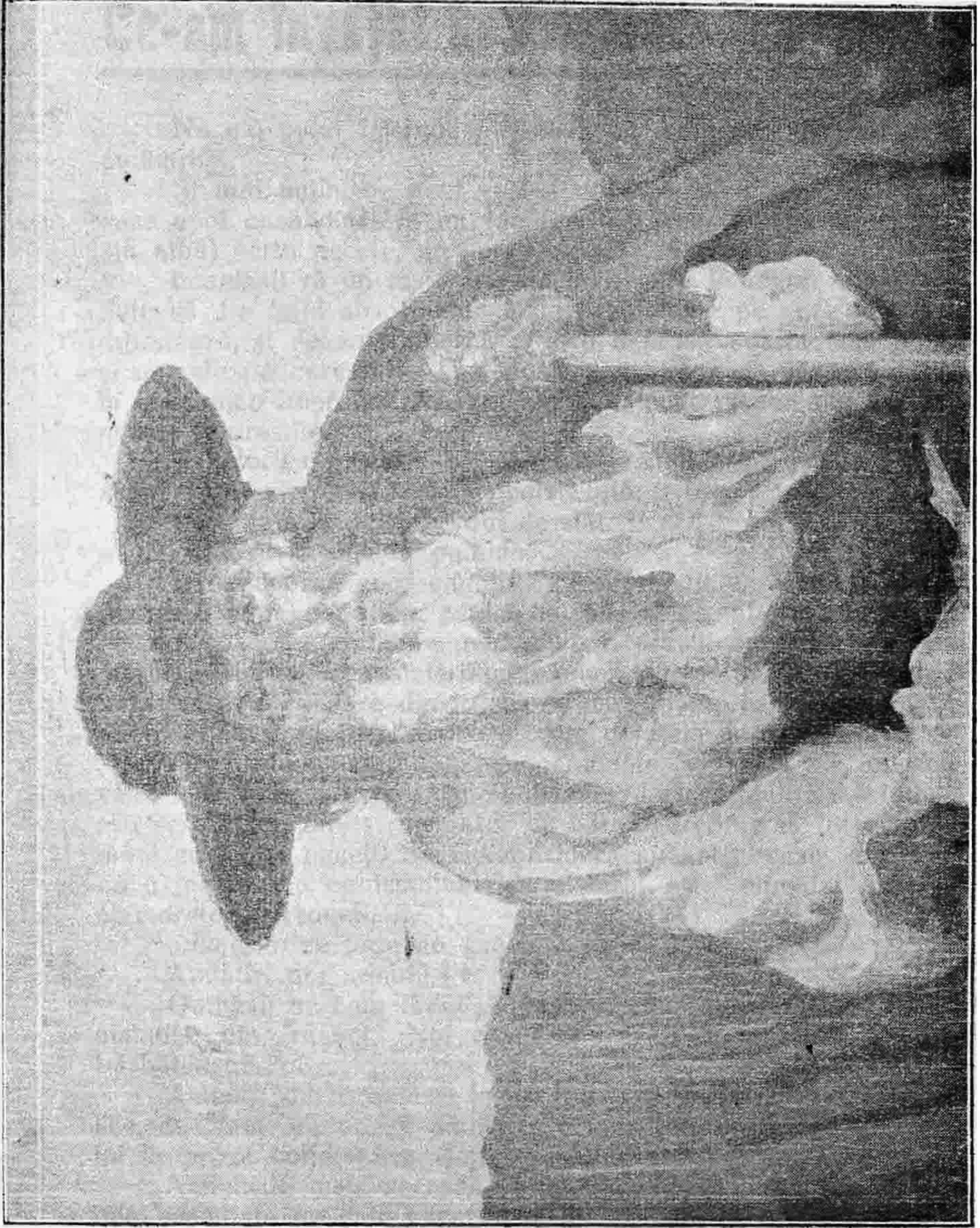
Descătușați in vechea așezare,
Cu drag privim meleagul întregit,
Ce-i încă ud de sângele țâșnit
In lupte și sub aprigă' mpilare.

Cu gânduri generoase de iertare,
Am trece Păcii steagul ciuruit,
Dar bate'n falduri vagul zângănit
Al armelor din pustele maghiare.

Zadarnic, însă, spumegă magnații
Și vor să ne stărâme iar pe nații,
Spre-a făuri noi lanțuri Libertății ;
A noastră sfântă piatră de hotar
Cioplită-a fost in stâncile dreptății
Și-i va slujii de-apururi ca altar !

I. Gr. Periețeanu

AUREL BĂEȘU.

Țăran din Almaș.

Ce-am învățat în armată.

Nu am putut înțelege niciodată pe oamenii cari-și scriu amintirile.

Și mai puțin, pe acei cari-și notează zilnic impresiile, pe care apoi cusându-le la un loc (cu mai multă sau mai puțină ață albă) scriu pe ele, un nume global: *memorii*.

Imaginați-vă un mare om de stat, care în clipa când trebuie să fie total absorbit de niște evenimente pe care le condiționează, și de soluționarea cărora depinde soarta unui popor și numele pe care îl va lăsa posterității, că mai găsește totuși în asemenea împrejurări excepționale, atenție disponibilă ca să-și noteze impresiile.

Creatorii de istorie presupun o identificare cu opera, presupun o atenție totalitară și indivizibilă.

Cine face altfel, nu-i om de stat. E artist, care când joacă se ascultă și se uită în oglindă.

Iar adunarea unor amintiri, adeseori sfinte, într'un volum, pentru a pune pe prima pagină un titlu și pe ultima un preț, ni se pare o comercializare, mai mult, o prostituare care conduce direct la degradarea materialului uman din autor. Ceiace caracterizează o întâmplare din trecut, pe care memoria a selecționat-o acordându-i gradul de amintire, este discreția și sfințenia.

Conform acestor canoane personale, și ca să fiu consecvent, sunt obligat să n'am amintiri niciodată. Amintiri mărturisite sau scrise. Un om, și mai ales un bărbat, trebuie să fie un mormânt cu șapte peceji. Să nu considere nimeni acest ermetism ca o ipostasă a egoismului, dar misterul este climatul prielnic al marelor personalități,

...Dar, orice lege cu excepția ei.

Amintiri din armată ?!

Oamenii cari au făcut un război, au mândria de a avea amintiri din război. Noi suntem privați de această bucurie bărbătească.

Amintiri din armată ?! Insuși întreg stagiul militar e o amintire, cea mai pitorească amintire, a unui fericit accident intercalat în proza cotidiană a vieții, agasat de nevoi și vanități deșarte.

Amintirile mele se reduc poate la câteva deprinderi didactice, asimilate pe cale experimentală, și deaceia devenite poate obiceiuri, niște constante ale moralului nostru.

Acolo, dela superiorii mei am învățat că repetiția e mama nu numai a științei, dar și a celei de a doua natură.

— Păi, ceiace mi se predă aci într'un an, eu pot asimila într'o zi... am spus odată academic și cu intenții domnului maior.

— Asta teoretic... mi-a răspuns cel mai simpatic ofițer pe care l-am întâlnit vreodată.

Intr'adevăr m'am convins ulterior că una e să știi să prezinți arma pentru onor, și alta e după ce ai prezentat-o un an de zile. Adică orice învățătură nu devine învățătură adevărată, decât după ce a devenit un act reflex. După ce a intrat în inconștient. Invățătura (de orice natură) e ca o cetate, ca să ne menținem tot pe planul militar al comparațiilor.

E mai ușor s'o cucerești, dar strategia mare e s'o păstrezi.

Dac'o păstrezi, buna deprindere nu-i ingrată. Ea produce dobândă. O moștenesc și urmașii, sub formă de ereditate. Deaceia, educația și disciplinarea trebuie să facă parte din știința eugenică a unei națiuni.

Acolo, în armată am învățat că disciplina este resortul oricărei fericiri și că nu există mai mare robie decât libertatea absolută.

Acolo am început să pricep uimirea lui Kant în fața disciplinei universului care ascultă de legile cosmice și uimirea în fața disciplinei morale pe care Dumnezeu a sădit-o în sufletul nostru.

Acolo, am învățat cea mai grea disciplină, *autodisciplina*.

Că pentruca să știi să ascuți de tine însuși, și să nu te lași guvernat de pasiuni și porniri, trebuie mai întâi să știi să ascuți de alții.

Acolo, în armată, am învățat relativitatea fericirii și arta de a crea idealurile. Când îmi încremenea mâna pe ferul patului dela arma depe umăr, idealul meu era s'o pot prinde de curea. Pielea curelei față de metal, mi se părea o sobă.

Fericirea mea în acele clipe, depindea de o umilă particulă de cuvânt, de *pe umăr la umăr*!

Acolo, am învățat ce miraculos motor este moralul unui om și îmbărbătarea.

Când domnul maior decreta pur și simplu că „soldatului nu-i este frig niciodată“, simțeam, într'adevăr încingându-se de căldură în mine arama celor 7 piepturi de român!

Acolo, am învățat că nu există oameni sfârșiți, ratați și abulici, că în orice moment, cât de greu, trebuie să descoperi în viață o țință și un adăpost contra glontelui soartei.

Acolo, am învățat că viața nu-i numai un prânz de poezie, ci este un continuu război, că masa dela banchetul vieții are nu numai capete ci și margini, că orice om trebuie în viață să fie un militar.

Acolo, am învățat că poziția de „drepti“, alături de rațiune este specificul „regelui naturii“, care este omul,

Acolo, am învățat întâi, că odihna după trudă poate fi un ideal mare, și că orice om cât de mare trebuie să asculte de cineva în viață. Pământul întreg ascultă și el de o lege a cir-

Avram Iancu.

Născut la 1824 la Vidra de Sus (Turda), simbolică odrăslire din țărâna frământată cu sângele lui Mihai Viteazul, Avram Iancu a studiat la Zlatna, și apoi la Cluj unde termină cursurile Academiei de Filosofie și Drept. Cetind cu pasiune scrierile istorice ale lui Gh. Șincai și Petru Maior, trăind sub imperiul suferințelor românești și a marelor răscoale din trecut, Iancu își fixase obiectul unei acțiuni hotărâte de eliberare a Românilor de sub jugul maghiar.

Când porni revoluția, Moții lui Iancu câștigă trei victorii contra lui Hatvany, Kemény și Paul Vasváry.

Armata lui Iancu era formată din echipe de legionari și lăncieri puse sub comanda câte a unui tribun.

Femeile române, care se înrolaseră în armata lui Iancu, erau sub comanda eroinei Pelagia Roșu. Intervenind și Rușii, Ungurii înfrânți pretutindeni promit Românilor toate drepturile, iar lui Iancu îi acordă titlul de general, numai să întoarcă lupta împotriva Rușilor.

Chiar fruntași ai Românilor din Muntenia, ca Neculai Bălcescu și Cezar Bolliac aflați în exil, stăruiau pentru o împăcare a Românilor cu Ungurii. Avram Iancu refuză și luptele se aprinseră mai puternic. La Albești lângă Sighișoara, a căzut pe câmpul de luptă și marele poet al, Ungurilor Alexandru Petöfi, în vârstă de 27 ani. Insuși Ludovic Kossuth, șeful mișcărilor revoluționare ungurești, a fugit în străinătate, fără să se mai întoarcă în țara sa. Evenimentele erau dominate de personalitatea lui Avram Iancu, pe care chiar istoricii germani sau unguri îl asemănau cu Mirabeau sau cu Napoleon Bonaparte.

Urmările revoluției n'au fost însă cele așteptate.

Avram Iancu s'a prezentat de trei ori în delegație la împăratul Frantz Iosef al II-lea, fără să obțină decât vagi promisiuni și o decorație *pe care o refuză*.

Când împăratul se hotărî să viziteze Transilvania și Țara Moșilor, Iancu, după ce pregăti primirea pe cheltuiala sa, porni

D-l general Deliceanu C.
Comandantul brigăzii a 6-a.

General DeWitt C. ...
of the ...

hoinar în munți. Fiind prins și arestat la Alba-Iulia, Iancu este pălmuit de către directorul închisorii, un sas ticălos, ceea ce aduse prăbușirea morală a eroului, la 1852. Timp de douăzeci de ani, a rătăcit Avram Iancu nebun pe locurile scăldate cu sângele martirilor.

De-l striga cineva pe nume, el răspundea trist: „*Eu nu mai sunt Iancu, sunt umbra lui Iancu*“. Purtând melancolia idealului apus, jalea unui neam întreg cu aspirații neîmplinite, umbla rătăcitor pe crestele de culmi, pe sub muchi de stânci, pe unde altă dată, sub umbrarul unui fag, în jurul unui foc, își împărțise visurile cu înțelegerea caldă a lui Neculai Bălcescu. Trecea peste guri de văi, pe la stâni și-l întâmpinau, bucuroși de oaspe ca pe un frate, câinii și ciobanii. Rătăci într-o toamnă pe câmpul gol, pustiu, dela Blaj, pe Câmpul-Libertății, unde nu se mai vedeau miile de Români și cetele de Moți, ca în ziua de de 15 Mai, 1848; și-l văzură elevii trecând cu capul desvelit și cu pălăria în mână umblând în neștire... Și pleca și se afunda din nou prin codri zile și nopți de-a rândul.

Scotea dela brâu fluerul și cânta doine fermecătoare doar pentru sine, dar se îngâna cu păsările, apele, vânturile și cu freamătul de codru, care parcă dintr'o amintire de demult îi aducea pe frunze refrenuri din zile glorioase:

„Astăzi cu bucurie
Românilor veniți,
Pe Iancu în câmpie
Cu toți să-l însoțiți“.

Dar într'o zi de toamnă, la 10 Septembrie, 1872, pribeagul se așează pe o bancă în Baia de Criș, (Hunedoara), își puse singur mâinele cruce pe piept, cu fața în sus, și cu ochii spre imensitățile eterne, muri. Și gloatele poporului, cele fără număr, în frunte cu 37 preoți și 2 protopopi, îl petrecură cu lacrimi la locul de veci, sub gorunul străbunului Horia la Țebea..

„Colo'n munții Țebeii, unde Horia-odată
Și-aduna oștirea sub falnic gorun
Este o movilă și-o cruce de piatră
A lui Avram Iancu, eroul tribun“...

Moartea lui Avram Iancu a fost o părere... El trăiește și va trăi întotdeauna: se desface ca o umbră din elementele naturii cu care este geamân, zămbitor și blând ca raza visului național împlinit și, din fluerul,—lui cel lung—ne plânge în suf-

let povestea lui : cea mai frumoasă legendă eroică și de suferință tragică, din istoria neamului nostru :

„Jele-i, Doamne, codrului
De armele Iancului
Că le plouă și le ninge
Și n'are cine le'ncinge“ 1)

Peste evenimentele care s'au scurs dela revoluția din 1848 a plutit mereu duhul marilor eroi și cărturari ai acestei generații. Dacă Românii nu puteau trece la sfărâmarea granițelor, totuși unirea sufletească era făurită din focul suferințelor comune. La 1859 se înfăptuește unirea Moldovei și a Munteniei, sub conducerea acelor fruntași neamului, care asistaseră pe Câmpul Libertății la 1848, cu Alex. I. Cuza, cel dintâi principe al României.

Odată cu înfrângerea Ungurilor la 1848 s'a anulat și actul alipirii Transilvaniei la Ungaria. Austria fiind învinsă în războaiele cu Italia (1855) și apoi cu Prusia (1866) a căutat să-și apropie însă pe Ungaria, înființând dualismul austro-ungar, iar împăratul Frantz-Iosef lua și titlul de rege al Ungariei.

Cu acest prilej, Austria recunoscă unirea Transilvaniei cu Ungaria. Este cea mai monstruoasă creație politică pe care a cunoscut-o vreodată istoria lumii.

Se porni atunci o puternică reacțiune românească. Tinerii intelectuali din Blaj, printr'o energică mișcare de protest, printr'un *pronunciamentum*, cerură iar autonomia Transilvaniei.

Rezultatul a fost alcătuirea unei legi a naționalităților, prin care lege se recunoșteau și celorlalte națiuni drepturi egale, lege care nu s'a aplicat însă niciodată, deoarece numai Ungurilor li se conferea dreptul de națiune politică.

Dieta Transilvaniei se desființă, iar în parlamentul creat la Budapesta intrară 400 de conți maghiari și numai 2 români, deoarece o lege electorală specială impunea 50.000 voturi pentru un deputat român, iar pentru unul maghiar se cereau numai 300 voturi.

Atunci, fruntașii români au hotărât retragerea celor doi parlamentari și adoptarea unei atitudini pasive. Este așa numită *eră pasivă a politicei românești din Transilvania*.

Toate speranțele Românilor de peste munți se îndreptară atunci spre frații lor din România unită. La 1877, mulți tineri

1) Citat după G. Dragan : Forțele naționalismului creator. București 1937 p. 95—96.

transilvăneni se înrolară ca voluntari în războiul de neatâr-nare, iar femeile române din Transilvania înființară societatea „Crucea Roșie“ pentru ajutorarea feciorilor răniți.

Cu cât se înalță puterea Românilor din România neatâr-nată, cu atât Ungurii prigoneau pe Români, oprindu-i chiar de a vorbi românește, maghiarizând școlile, închizând bisericile și întemnițând pe oricine ridica un protest cât de mic.

La 12 Mai, 1881, adică la două zile după ridicarea Româ-niei la rangul de regat sub cel dintâi rege Carol I se înființă la Sibiu *Partidul Național Român*, care alcătui un program po-litic de revindecări naționale, iar studențimea din toate ținuturile românești se puse în mișcare trimetându-se memorii tuturor cen-trelor studențești din străinătate, cărora li se înfățișa soarta Românilor subjugăți. Atunci se ridică în Transilvania cel mai talentat tânăr intelectual, bănățeanul Aurel C. Popovici, care ti-părește broșura : „*Replica Junimei academice române în Tran-silvania*“ în română, italiană, franceză și germană, prin care expunea toată tragedia Românilor din Transilvania.

În 1892 este compus vestitul *Memorand*, adresat împăra-tului, de către dr. Ioan Rațiu, Gh. Pop din Băsești, dr. Vasile Lucaci și alții, o documentată replică, prin care se înlanțuia într'o canonadă de proteste toată sfruntarea legalității, adevărului și a dreptății unui neam.

Cu acest memorandum a plecat la Viena dr. I. Rațiu în fruntea unei delegații de 120 țărani. Delegația n'a fost primită. Memo-randul a fost lăsat într'un plic la cancelaria imperială. Plicul însă nu a fost desfăcut, ci trimis la Budapesta. Nici aici nu a fost desfăcut, ci înapoiat lui Rațiu la Sibiu.

Atunci, memorandumul a fost tipărit în limbile : română, un-gară, germană, franceză și italiană, apoi trimis tuturor guver-nelor din țările Europei.

Ungurii deslanțuiră atunci cea mai grozavă prigoană în contra Românilor. Autorii memorandumului au fost arestați și trimiși apoi în judecată de guvernul maghiar.

Treizeci de fruntași români stăteau pe banca acuzării. Pro-cesul a durat trei săptămâni. Avocați cehoslovaci și sârbi ve-niră alături de avocații români, ca să apere pe acuzați.

Curtea cu jurați era toată maghiară (era compusă dintr'un maghiar, un evreu și un armean) ; procurorul era secui, tâlmaci un neamț, iar jurații erau toți unguri.

Avocații fiind împedicați să pledeze, acuzații au trebuit să

se apere singuri și într'un energic glas de protest acuză ei pe judecători. Cinsprezece memorandiști au fost condamnați la pedepse variind între 2 și 5 ani temniță grea, pe care ei au ispășit-o la Seghedin și la Vaș.

Se înfioră lumea de teroarea maghiară!

Doamnele române constituie atunci societatea *Totul pentru Națiune*, pentru a veni în ajutorul familiilor memorandiștilor.

Ca și cum totul s'ar fi petrecut liniștit, Ungurii se pregăteau de sărbătorirea unui mileniu de viață europeană. Dar studențimea ariană din Austro-Ungaria, în frunte cu studentul român medicinist Alexandru Vaida Voevod, constituie *Uniunea studențimii arte naționale*, grupând într'o puternică organizație de protest pe studenții: români, cehi, slovaci, sârbi, croați, ucraineni, sloveni, sași și austrieci, în contra ticăloasei îndrăzneii maghiare.

Cu începutul secolului al XX-lea fruntașii Românilor din Transilvania, tineri și bătrâni, ieșiră din pasivitate și într'o strălucită solidaritate porniră ofensivă național politică prin presă (Tribuna dela Sibiu), prin propaganda politică în mase, având în frunte pe Aurel Vlad și Vaida Voevod; prin scrieri, prin congrese permanente și printr'o neadormită mișcare acționistă. S'au ales astfel patru deputați români în Parlamentul din Budapesta și de atunci nimic nu a mai putut sta în calea voinței Românilor „*uniți în cuget și în simțiri*” așa cum rostise A. Mureșanu.

Războiul din 1916—1919 a tras astfel concluziile prin dărâmarea granițelor improvizate și într'o supremă jertfă de sânge, cu prețul a 800.000 de români și martiri ai națiunii, se întregi România și cu țara de peste munți, Transilvania.

Profesor Victor Țăranu

La tribunal.

Președintele împarte sancțiuni inculpaților:

— Dăm patru ani lui Vasile Radu, 10 ani lui Ion Dobre și 6 ani lui Tănase Grigore.

Un bătrân din sală, cam de vre-o șaptezeci de ani, se adresează președintelui:

— Domnule Președinte! Vă rog să-mi dați și mie câțiva ani!

AUREL BĂEȘU.

La Ghilit.

se opere singuri și într-un moment de joasă apă și pe
lăcături. Cuvintele memorabile se pot găsi în
deosebit de multe în...

Cărțile Poporului.

Omul s'a ridicat deasupra tuturor celorlalte viețuitoare ale pământului, prin setea lui de a ști cât mai mult despre suflet și lume, prin prețuirea frumosului înconjurător, prin dobândirea adevărului dela baza vieții.

Fără îndoială că această ridicare a omului s'a sprijinit, întotdeauna, pe puterea lui de judecată și de închipuire, precum și pe puțința lui de a spune altora ceea ce gândea; căci ideile omului n'ar fi putut rodi fără darul dumnezeesc al graiului.

O înălțare a omului între oameni, s'a săvârșit mai cu seamă, de-atunci de când cuvântul și-a găsit întruparea în scris. Nu e mai puțin adevărat că vorba, graiul, rostirea, poate fi răscoliitoare de suflete, îndemnătoare la fapte—bune ori rele—aducătoare de alinare. Dar puterea ei mare e trecătoare. Înțelepciunea vremii a spus despre ea: vorba zboară. Cuvântul scris, însă, e uriaș! El rămâne veacuri de-a rândul, cu aceeași tărie, turnat în literele de foc ale cărților.

Cartea cea bună este zestrea înțelepciunii pământești. Întrânsa se tescuesc ideile cele mari și sfinte, despre lume și despre rosturile ei. Carte bună e un fel de soare, căci luminează ca și el, înlesnind vieața. După cum soarele întreține vieața trupească—fiind știut că acolo unde nu intră soarele în casă intră boala și numai rareori și doctorul!—tot așa cartea înalță vieața sufletească, întărind sănătatea minții și judecății noastre; căci acolo unde nu intră cartea în casă, domnește întunerecul și incolțește vrăjmășia

Statul nostru, tânăr cum este, s'a ales dintre alte neamuri cu puțin înainte de născocirea tiparului. Așa fiind, poporul românesc a crescut odată cu puterea cărții tipărite. Sufletul său blând și judecata sa cuminte s'a hrănit din adevărul cald al Evangheliei, s'a adăpat din cuvântul sfânt al Bisericii

Ce cărți a citit poporul nostru în trecut?

Cuvântul Scripturii era întâia lui carte, care, atunci când nu ajungea tipărită, se scriea de mână, cu trudă și evlavie. *Biblia*—cartea cărților, îi era tot așa de prețioasă. Veniau apoi *Viețile Sfinților*, cu minunate exemple de credință și izbândă împotriva răului.

În afară de cărțile sfinte, poporul mai prețuia *Alexandria*, *Fioarea Darurilor*, *Tâlcuirea viselor*, *Cartea semnelor* și altele.

Dar cărțile cele mai așteptate erau pe vremuri minunatele *Calendare*. În ele, în afară de arătarea zilelor, a sărbătorilor, a

zodiilor, a anotimpurilor, poporul mai găsea o mulțime de sfaturi și îndemnuri bune, leacuri trupești și sufletești, istorioare calde, precum și lucruri mai grele—cu privire la trecutul neamului, la cunoașterea țării, la născocirile științei. Erau vestite calendarele lui Asachi, Kogălniceanu și altele care se tipăreau la Brașov, Sibiu și Buda.

Atâta preț aveau aceste calendare că erau așteptate, la fiecare an nou, ca cea mai mare binefacere. Ele se răspândiau în popor până în cele mai ascunse colțuri de țară.

Azi se tipăresc puține asemenea calendare. În afară de *Calendarul Sătenilor*, care în ultimii ani s'a tipărit la Piatra și care dăinuiește din anul 1904, mai sunt numai câteva bune—în adevăratul înțeles al cuvântului. Printre ele trebuie să amintim de *Calendarul Gospodarilor* al d-lui profesor universitar Ion Simionescu.

De aceea, în lipsa lor, oamenii care se gândesc la „ofensiva culturală“, la biblioteci sătești și la alte mijloace pentru luminarea poporului, să nu creadă că pot face lucru de seamă cu întruniri, cu discursiuni, cu manifeste și programe și cu orice fel de alte tipărituri...

Să i se dea poporului — pe cel mai mic preț posibil — numai câteva cărți. Dintre acestea să nu lipsească *Din trecutul nostru* și *România Pitorească* de Alexandru Vlahuță, *Povestea unei coroane de oțel* de Gheorghe Coșbuc, minunatele povestiri ale scriitorilor *Ispirescu*, *Dulfu*, *Creangă* și *Cartea sa'ului* cu revista *Albina* din editura Fundațiilor Regale.

Poporul va înțelege și va cunoaște din aceste cărți, frumusețea și bogățiile țării, trecutul și jertfele neamului, sufletul și năzuințele neamului de totdeauna; iar în cele două depe urmă, va afla învățăminte practice pentru îmbunătățirea traiului său oropsit.

Profesor Constantin Turcu

Hazuri.

Care e cel mai încăpăținat instrument muzical?

— *Toba; trebuie s'o bați ca să cânte.*

— *Ei, cum ți se pare acum după nuntă? E mai plăcut ca în timpul logodnei, Diduțo?*

— *Ca logodiți așteptam până noaptea târziu ca el să plece, și acum aștept până dimineața ca să vie acasă.*

D-l colonel Manoliu Gh.
Comandantul regimentului 15 Dorob.

La oaste.

În ziua de 1 Iulie 1900 la ceasurile 8 dimineața, intram pe poarta cazarmei Regimentului 15 Dorobanți, să-mi fac datoria către țară. Eram voluntar fiindcă,— dacă așteptam încorporarea după formele legii, la 1 Noiembrie a aceluiași an, trebuia să fac serviciu ca soldat anul împlinit și numai în urmă să trec examenul de sublocotenent.

Cum intrarea mea la oaste nu era un fapt din acele care să nu iasă din obișnuit — eram doar singurul bacalaureat care venia să-și facă datoria — comandantii de companii, stăruiau fiecare să mă aibă sub ordinele lor. Rânduirea mea la compania a 2-a se făcuse însă după cererea rudelor mele, cam străine de viața ce soldatul o duce în oștire — și cu leamă că vre-o primedie m'ar fi putut amenința. Comandantul companiei, căpitanul *Dimitrie Enăchescu* m'a primit cu dragă inimă.

La toată grija celor de acasă, și inima mea se făcuse cât un purice.

Cel dintâi om cu care am dat ochii la companie, a fost caporalul *Dabija*, furierul ei. Balan, cu ochii albaștri ca cicoarea, bine legat, cu o tunică de pânză care de abia îl încăpea, mi-a dat toate încredințările, că în felul cum intram la oaste și după chipul de a se purta al superiorilor, viața de cazarmă urma să treacă ușor: *d'on Căpitan*, bun, pânea lui Dumnezeu; *d'on sublocotenent Popescu*, om oleacă mai iute, cam milităros, nu cerea soldaților decât să-și facă datoria; dânsul însă nu era la companie, fiind tocmai în Dobrogea cu regimentul în *cumbatiria* lăcustelor. Mai greu o ducem noi — așa'mi spunea furierul — cu *d'on sergent majur Ion Vătăjelu*, om mai amarnic, dar cu dv. fiindcă știe că d'on căpitan vă are în vedere, nu va căuta să facă militărie.

La scurtă vreme, intră pe ușa cancelariei și *majurul*. Om de statură mijlocie, cu energie în pas și vorbă. După cele ce i spusese *d'on căpitan*, s'a simțit bucuros că tocmai de la dânsul trebuia să pornească cele dintâi învățăminte, ce urma să le primesc în oștire.

În cazarmă, cum trupa era plecată în Dobrogea, cei câțiva soldați ce mai rămăseseră, de abia ajungeau pentru gărzi și corvezi. Pe *d'on sergent Alcaz*, din secția căruia făceam parte, nu l-am putut cunoaște decât după câteva zile, fiindcă la intrarea mea în oștire, mai avea de ispășit câteva zile de carceră ce i se hărăziseră pentru scăparea unui arestat.

Cu vre'un ceas înainte de amiază, majorul m'a luat la ma-

gazia companiei și mi-a dat pe samă echipamentul de soldat. Haine bune, centiron nou, raniță, pușcă, manta, cu care mă socoteam gata echipat — când majorul îmi hărăzește o pereche de cisme și capelă, nu tocmai a cătării, tocmai fiindcă îi spuseseam că de ele nu simțeam trebuința—le aveam pe ale mele. Toată împotrivirea mea a fost zadarnică, a trebuit să le primesc și pe acestea, noroc de furierul Dabija că și-a luat sarcina să le țină în dulapul lui.

Felul cum trebuia să mă îmbrac, să iau poziția de drept și să salut, m'a învățat caporalul *Mocanu* azi locotenent eșit la pensie din arma jandarmeriei — în a cărui căprărie eram. Am fost scutit ca schimbul hainelor să-l fac chiar la cazarmă și mi s'a dat un soldat să-mi aducă echipamentul acasă. Până să se facă ceasul 12, a dat o bură de ploaie și cum nici majorul nu mai avea ce face, l-am rugat să mergem la cantina lui *Mihalache*, în poarta căzărmei, să pecelluim intrarea mea în oștire. Nu s'a împotrivit și în fața teighelei, am ciocnit păhărelele de cognac —băutură boerească—iar majorul mi-a urat: „slujbă ușoară“.

Au trecut de atunci anii ca zilele și zilele ca clipele, așa de iute aleargă vieața asta omenească. Eu, acum om încărunit bine stau să mă dumiresc: parcă eri am fost soldat și azi mă văd bine înclinat către apus.

Urarea majorului mi-a fost de-abuna. Grija mea, să capăt cunoștințele trebuitoare gradului de sublocotenent, fără de care nu terminam serviciul de 6 luni, — n'o putea avea nimeni în timpul verei, ba, dacă n'ar fi fost concentrați pentru o lună să facă instrucție învățătorii *Gheorgheasa*, *Ciupercă*, *Idiceanu* și *Arsinte*, nu s'ar fi putut întocmi nici grupa de 4.

Dela comanda regimentului s'a luat măsura, ca eu și cei 4 normaliști, să facem dimineața instrucție individuală și de grupă, cu caporalul *Mocanu*. Instructorul nostru nu era om vajnic. Ce să faci tu pe căldurile lui *Cuptor* cu numai 5 oameni și nu tu grade superioare care să te bată la cap? Norocul a făcut ca unul din normaliști, *Arsinte* — Dumnezeu să-l erte că de mult l'a înghițit pământul — era un mucalit fără pereche. Să fi vrut caporalul *Mocanu* să ne muștruluiască și nu putea. Ghidușii lui *Arsinte* ne făceau să râdem în hohote. Uneori, în loc să iasă cu arma la instrucție, *Arsinte* își lua vioara, cu cântecele căreia, însoția tot felul de ghidușii ce ne făcea. Bietul instructor se tăvălea pe jos uneori de hazul lui.

La 1 August am rămas singur cuc. Normaliștii s'au dus pe la căștile lor, iar eu băleam cărările din ograda căzărmei, mai singur, mai în tovărășia vreunui ofițer tânăr.

Instrucția femeinică s'a început în vederea inspecțiilor de toamnă, fiindcă manevre nu erau să se facă din pricină că sărăcia sleise visteria — la 4 Septembrie. În litera reglementelor și cunoștințelor ostășești de pe vremuri, nu mi-a fost greu ca în 15 zile să învăț tot ce trebuia să știe un soldat. După amiezile — afară de 3-4 zile când am tras la țință — ședeam acasă și

ceteam, pregătindu-mă de examen. Făceam slujbă cu drag nu numai de leama examenului, ci fiindcă îndatoririle ce mi se puneau țineau de firea mea ascultătoare, nedepriș cu cârlirea chiar când oboseala se făcea simțită. Pe la finele lui Septembrie, deși nu eram gradat, mi s'a dat sarcina să îndeplinesc funcția direcționalului 1 al companiei. Au trecut 37 ani de atunci și parcă dacă mi s'ar da ordin să îndeplinesc aceeași însărcinare a direcționalului 1 la aliniere, m'ași socoti în vârsta de atunci și bucuros ași face-o.

Cu inspecția generalului C. Iarca, comandantul corpului IV de armată, întâmplată la 14 Octombrie, vieața de cazarmă a intrat iar în lăncezală. Numai sosirea recruților între 1—10 Noembrie, a mai dat vieață căzărmei. Cum pe acele vremuri serviciul militar era de 3 ani zi la zi, instrucția trupei se făcea pe îndelete, așa că până în primăvara următoare încorporărei, recruții prea puțin aveau de ostent.

Timpul până la 1 Ianuarie 1901, când trebuia să plec la examenul de sublocotenent, s'a scurs fără să mai fi făcut vre-o slujbă la regiment. Mi se dădea îngăduință, ca să pot pregăti examenul despre care am cele mai frumoase amintiri, fiindcă deși în regiment nu-mi puteam dobândi la trupă zilnic cunoștințele trebuitoare — eram doar singurul bacalaureat — rezultatul examenului m'a rânduit printre cei dinlăi din corpul IV de armată. La 20 Ianuarie 1901 când m'am prezentat maiorului N. Mărgăritescu, ajutorul comandantului de regiment și i-am raportat că am trecut examenul de sublocotenent, zâmbitor mi-a cerut hârtia la mână. Cum aceasta îmi lipsea, cu privirea lui prietenească mi-a zis:

— Să te credem pe cuvânt, până vor veni îndreptările, că ești Șoarec.

Și adresându-se plotonierului *Cajban*:

— Fă-i un bilet de voe fără termen, până ce vor veni lucrările dela școală.

Amintirile mele despre Regimentul 15 Dorobanți, urcă însă până prin anul 1883, când în primăvară înaintată, în orele de înserare, auzeam din ograda casei părintești goarneau regimentului aflat cu tabăra în corturi, pe câmpia Borzogheanului. Din acel timp în mințea și în sufletul meu și-a făcut loc rugăciunea trupei sunată de gorniști. În oboseala zilelor de joacă, sunetele gorniștilor în înserare pe când baba Măriuca ne spunea poveștile cu Por-Împărat să adormim, gândul părăsea uneori închipuirile din povești pentru a le mări pe acele ale faptelor de arme. Nu trecuseră doar decât 5 ani dela războiul pentru independență și actele de vitejie a maiorului Șonțu și a căpitanului Valter Mărăcineanu, măreau în închipuirea noastră pe eroi, în neasemănare cu isprăvile din poveștile babei Măriuca.

Copilăria cu puterea ei de creațiune, făurește oamenii și isprăvile lor ridicându-i până în culmi nebănuite. Dintr'un soldat echipat de luptă face o filnță peste puterile omenești. Din îmbi-

narea sunelelor gorniștilor, a comenzilor ce le dădeau ofițerii și gradații trupei, în ceasurile de instrucție, când uneori ne găseam cu trăsura pe câmpia Borzogheanului, din executarea mișcărilor comandate, alte ori din marșul cadențat al trupei, când în sunetul muzicii trecea prin oraș, copilăria slabă și plăpândă a urzit istoria viitoare a neamului. Din urzeala unor asemenea vremuri se ojeleşte sufletul copilului, pentru a da ostașul viteaz de mâne.

În anii înaintați ai fericitei copilării, când în casa părintească vedeam în cuierul din antref vre-o manta, o sabie sau un chipiu milităresc, ridicam în culmi virtuțile ostășești ale Românilor, căci cunoștințele din cărți ne făceau cunoscute vicleșia și lăria neamului nostru românesc, cu toate însușirile lui nepieritoare, încă din cel dintâi an ai descălecării.

Amintirile acestea, ca și ale tuturor acelor ce le-au trăit la fel și le-au săpat adânc în sufletul lor, ne dau cheazășia trăiniciei așezării neamului nostru, în ținuturile pe care le locuim de veacuri, cu asigurarea că deapururi vor fi ale noastre și numai ale noastre, prin întărirea elementului românesc și înlăturarea ori cărui amestec cu elementele de altă lege, pentru ca România să fie a Românilor

Vasile C. Șoarec
Avocat

Primăvară

*Copaci-s buchete de floare
Și cerul de soare e plin,
Din funduri de zare senină
Vin berzele... vin...*

*In codru gătit cu verdeață
S'aud ciripind păsărele;
Și veseli în cârduri copii
Culeg de pe câmp viorele.*

*In aier plutește parfumul,
Prin frunze zefirul adie,
O vrajă din ceruri coboară...
Măreața natură învie!..*

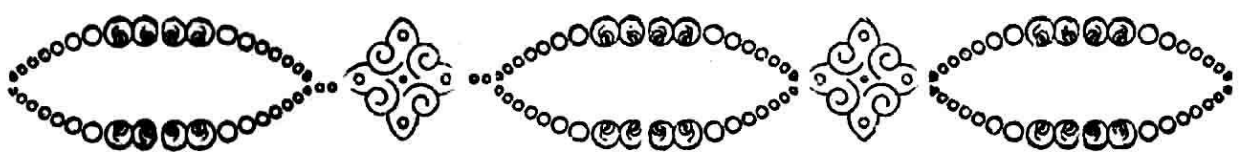
Nicu Nohai

Pustnic.

AUREL BAEȘU.

Inserare de toamnă...

*Din jgheabul înserării pe tristele cărări,
Au prins a curge raze cu roșii săgefări...*

*Țâșnesc mănunchiuri blonde spre depărtări stelare
Și codrul se'nveșmântă în haine de paloare...*

*Prin funduri de pădure uscată și pustie
Iși scutură stejarii coroana arămie...*

*Trec molcom frunze'n zare... trec cărduri de cocori...
Și pier ca niște doruri, în albia de nori...*

*Gherghinele pe straturi umplute de rugină
Apar în vraja serii ca dulci ochi de lumină.*

*Dar vântul ce sosește din culmi de sihăstrie
Le spulberă bogata, corolă purpurie...*

*Și cum se duce leneș pășind din crengi în crengi
El își unește cântul cu versul de tălângi...*

*In mersuri trăgănate, pe drumul plin de foi
Bogate în povară, vin carele cu boi...*

*Arare scârțâind, îmi par că se îngână
Cu scâncetul stingher, din colț de la fântână...*

*Și vezi? : răchiți de veghe pe maluri, bolnăvioare
Jelesc frunzare moarte, pe ape călătoare...*

Nicu Nohai

Curente răufăcătoare.

Marele război a izbucnit în Europa la 14 Iunie 1914 și s'a deslănțuit ca un uragan năprasnic peste întreaga omenire sguinduind din temelie o bună parte din organizațiunile sociale ale statelor cu apucături viclene și hrăpitoare (Ungaria, Bulgaria, Rusia) înființate prin crimă și nedreptate.

Nimeni nu-și poate da seama nici de departe de iadul de foc ce încinsese pământul și de valul de sânge ce gălgâia pe ogoarele noastre strămoșești și prin munții noștri majestoși.

Războiul mondial, pe lângă răul adus prin pierderi de materiale, mizerii și ruină, a făcut și bine popoarelor subjugate, întronând principiul naționalităților, dând vieață națională și libertate Poloniei, Cehoslovaciei, Albaniei, sau alipind la patria mumă teritorii răpite de secole, cazul României, Italiei și Jugoslaviei.

Prin alipirea provinciilor subjugate la patria mumă, Rușii, Ungurii și Bulgarii nu au văzut și nu văd cu ochi buni România mare, România întregită. Ei s'au îndârjit mai mult împotriva noastră, lucrează pe ascuns la reînvierea a ceea ce a fost înainte de războiul mondial, prin orice fel de mijloace, atât în interiorul țării cât și în afara țării, profitând de orice nemulțumire auzită tot dela dușmanii țării noastre, pe care o talmăcesc cu intenții căutând să îmbolnăvească încetul cu încetul tot mai mult populația țării cu scopul de a slăbi organismul statului român, spre a-l distruge și împărți între ei.

Pentru atingerea scopului lor și-au înjghebat diferite organizațiuni ascunse pe teritoriul statului român, care acționează prin a ne produce dezastre în vieața economică, în armată să introneze nemulțumiri, nesupuneri, dezertări, neexecutarea ordinelor date de șefi, neprezentarea la pregătirea premilitară și străjerie.

Pe teren social caută învrăjbirea între frații de acelaș sânge, întărîtând pe unii contra altora, căutând să slăbească dragostea de țară și dinastie a poporului.

Această mișcare răufăcătoare este făcută prin presă—ziare—broșuri—manifeste și prin viu grai, fiind foarte periculoasă și dăunătoare siguranței statului român.

Iată care sunt mișcările răufăcătoare răspândite în țara noastră, sãmânța de discordie și urăi între noi, cu scopul să ne înstrăineze sufletele și credința în Dumnezeu.

I. Acțiunea comunistă :

— Această mișcare, cea mai periculoasă, tinde să răspândească în masele populare și să se organizeze cât mai puternic în întreaga lume, pentru desrobirea clasei muncitoare, stabilirea egalității în drepturi și îndatoriri, cu suprimarea oricărei stăpâniri de clasă.

Ea se împarte în trei organizațiuni :

1. Internaționala I-a, datează din anul 1864 înființată la Londra sub conducerea lui Max și Engels, luptând pentru stabilirea celor arătate mai sus.

2. Internațională II-a.

La congresul ținut la Paris în anul 1889, internaționala I-a a decis continuarea luptei începute, prin pregătiri puternice și prin o largă activitate de răspândire a comunismului în întreaga lume, cu scopul următor :

— formarea cadrelor de comuniști, cât mai urgent, sub orice stăpânire.

— conducerea unui stat să fie în mâna muncitorilor ;

— neacceptarea grevelor politice, fiindcă nu dau rezultate bune deoarece sindicatele întrebunțează fonduri și prin aceasta internaționala renunță la dictatura proletariatului și la educația revoluționară a masselor.

3. Internaționala III-a.

Socialiștii germani înainte de începerea războiului mondial au hotărât lupta pe toate căile contra războiului.

În vara anului 1914 când Germania se angajează în război, socialiștii s'au întrunit într'un nou congres și în majoritate au hotărât să dea concurs guvernului, dându-și seama că Germania este în pericol.

La acest congres s'au format trei curente :

a) primul curent care a aderat total la planul conducătorilor germani, intrând chiar în guvern.

b) al doilea curent, centrist, se hotărăște să stea în rezervă.

c) al treilea hotărăște lupta de răsturnare a guvernului și încetarea războiului.

Cel de al treilea curent prinde rădăcini puternice în Rusia, unde Kerenschi în 1918, primăvara, ia puterea și începe lupta, până în Noembrie 1918 când este răsturnat de Lenin, Trozki, Stalin, Dzerjinischi și Camenev, care iau puterea și pun bazele dictaturei proletare, luând naștere totodată sovietele de lucrători, țărani și soldați, iar statul capătă denumirea de **REPUBLICA FEDERATIVĂ SOCIALISTĂ SOVIETICĂ**.

În Martie 1919 se convoacă un nou congres în Cremlin, cu care ocazie se hotărăște : deslipirea pentru totdeauna de internaționala II-a, considerând-o ca neexistentă și se întemelază internaționala III-a, cu obligația de a continua opera începută de prima internațională, denumită pe scurt „KOMINTERN”.

Scopul ei este :

— revoluția mondială, forțele muncitoare, bine organizate la adăpostul diferitelor nemulțumiri, să fie întrebuințate la momentul oportun, în acelaș timp în toate țările, sub conducerea comitetului executiv al internaționalei III-a, cu sediul la Moscova.

— Această mișcare este dusă după normele unui regulament.

— Internaționala III-a este condusă prin mai multe secții, cea mai activă și care lucrează în mod secret fiind secția „OPERATIILOR INTERNAȚIONALE COMUNISTE”, cu atribuțiile :

— mișcarea fineretului comunist ;

— pregătirea revoluției mondiale ;

— căpătarea de informațiuni precise asupra chestiunilor militare, depozite de tot felul, căi de comunicație, terenuri aviatice, căi maritime, stabilimente de utilitate publică.

Aceste informațiuni sunt culese de anumiți oameni instruiți, numiți spioni după ce au urmat o școală specială de perfecționare la Moscova.

Dictatorul Rusiei Sovietice bolșevice de astăzi, Stalin, a arestat până în prezent 42.000 de preoți cari zac în închisori, iar o parte au fost execați pentru că propovăduiau credința în Dumnezeu, iar bisericile au fost transformate în grajduri și magazine.

Nu este zi lăsată dela Dumnezeu ca acest dictator să nu execute zilnic zeci de demnitar, funcționari și muncitori, pe motivul că trădează Patria și calcă preceptele comunismului.

II. Iridentele :

Iridență este lupta nelegală dusă de un neam dincolo de granițele lui (Rusia, Ungaria, Bulgaria), pentru a pune stăpânire pe teritorii de care spun că îi leagă obârșia, limba și aspirațiile de viitor, de care astăzi îi desparte situația politică.

1. *Iridența bulgară* are scopul de a ține treaz în sufletul populației bulgare sentimentul național în întreaga Dobroge, dar mai ales în județele Durostor și Caliacra.

Această mișcare este dusă de statutul organizației dobrogene în Bulgaria sub masca urmării unui scop cultural.

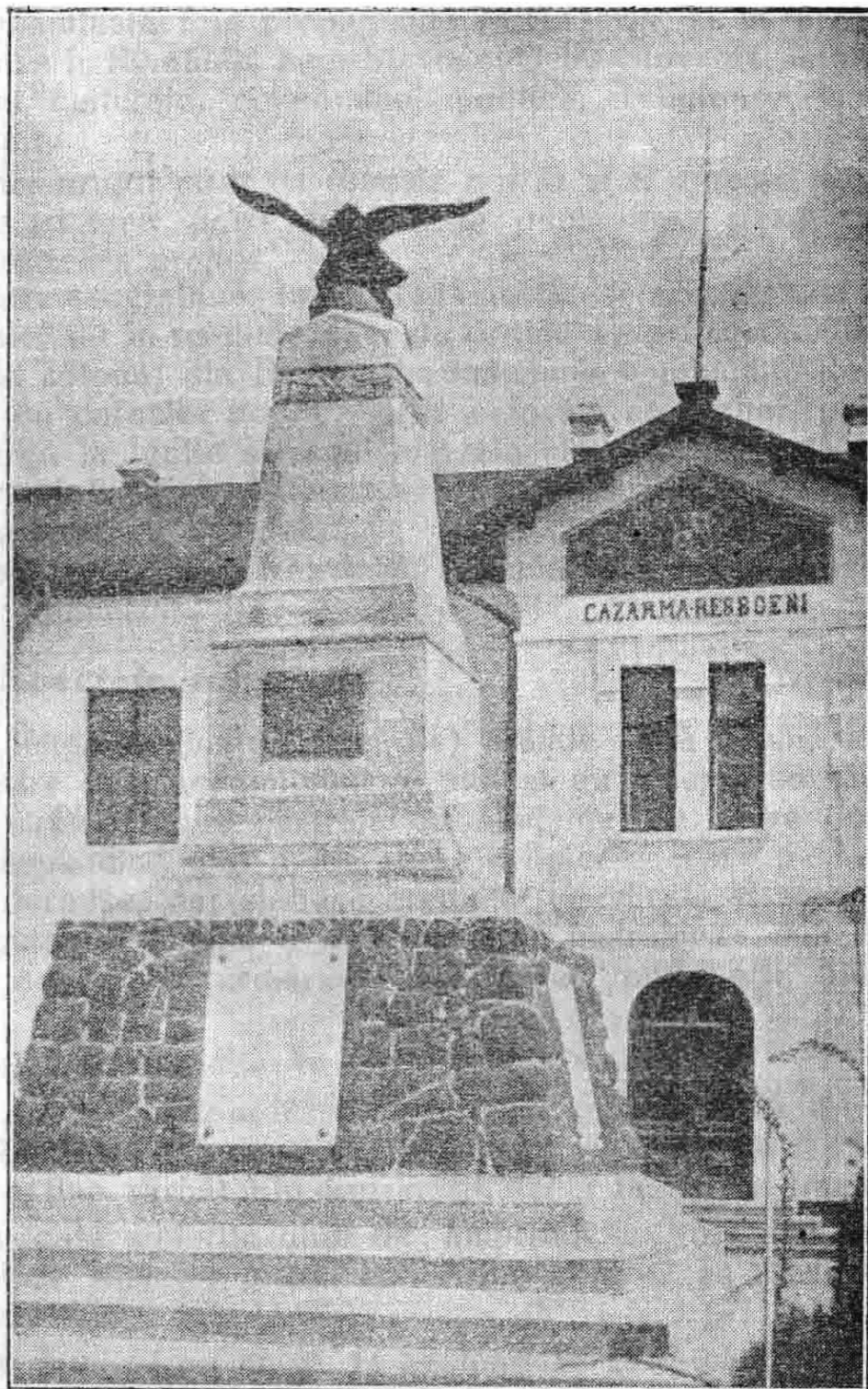
Are ramificații în satele bulgărești din Basarabia în unire cu iridența ucrainiană (rusă) și chiar cu iridența maghiară și comunistă.

Sunt cunoscute atacurile din Dobrogea ale bandelor de tâlhari organizate de iridența bulgară, terorizând populația română și turcă.

2) *Iridența ucrainiană* are ca scop :

— Alipirea Basarabiei și nordului Bucovinei, la republica ucrainiană, în care scop au înființat Republica Moldovenească de peste Nistru, spre a atrage pe Basarabeni de partea lor, ca să facă și ei o republică aparte, deslipindu-se de patria mamă—România întregită.

Această mișcare se manifestă prin bandele de tâlhari care turbură liniștea și vâra groaza în populația basarabeană.

**Monumentul din curtea cazarmei regimentului 15,
ridicat eroilor căzuți în războiul de întregirea neamului.**

3. *Iridenta ungară (maghiară) :*

Datează încă de multe decenii, înainte de izbucnirea războiului mondial, prin lupta dusă de Unguri pentru desnaționalizarea Românilor din Transilvania și Banat; astăzi duc o luptă aprigă și pătimașă întrebuițând toate mijloacele josnice și murdare cu gândul că în curând se vor întoarce sub stăpânirea lor teritoriile alipite României, Ceho-Slovaciei și Jugo-Slaviei.

Se manifestă prin propagandă în Ungaria și în străinătate, dar mai ales în România, Jugo-Slavia și Ceho-Slovacia, înjghebând asociațiuni culturale, economice, politice, religioase, sportive, cu deviza :

„Orice ungar care își iubește patria și îi dorește întregirea ei, trebuie să facă parte din aceste asociațiuni și să dea totdeauna concurs prețios“.

Aceste asociațiuni, în aparență urmăresc scopuri filantropice și culturale, iar în realitate execută ordine ce primesc dela biroul central de spionaj din Budapesta, îndemnând populația României la greve cu caracter politic, prin neînvățarea limbei române și nesupunerea la legile și regulamentele statului. Această acțiune este foarte întinsă în prezent și îndreptată cu toate sforțările asupra armatei și tineretului.

Are legături și lucrează cu iridenta bulgară, ucrainiană și chiar cu comuniștii.

III. Sectele religioase :

Pe lângă acțiunile (mișcărilor) arătate până acum, dușmanii țării noastre nu s'au mulțumit cu atât și au început să răstoarne credința strămoșească păstrată cu sfințenie de către înaintașii noștri, răspândind mai multe secte religioase, care pe lângă că nu sunt permise, dar slăbesc credința adevărată și sunt dăunătoare siguranței statului și caută să ne înstrăineze sufletele de credința adevărată, urmărind răsturnarea autorității bisericești actuale.

Sectele răspândite în țara noastră sunt :

1. *Adeptii stilului vechi, — stilistii.* Această sectă este destul de răspândită în țara noastră, în special în Basarabia și Moldova, nevoind a ține sărbătorile creștinești, decât la datele fixate de ei.

Cu toate sfaturile date de autorități nu vor a-și schimba sărbătorirea sfintelor praznice, ci din contra, au devenit chiar ostili autorităților.

S'a împlinit un an la 14 Septembrie 1937 când 2500 de a-cești rătăciți ai bisericii noastre, au pornit din îndemnul străinilor de țară și neam pentru a manifesta ostil autorităților orașului Piatra și a devasta penitenciarul Neamt spre a elibera pe călugării agitatori cari erau arestați din cauza mișcării provocatoare și dăunătoare credinței noastre.

În acea zi sfântă și de înălțare sufletească, preoții slujeau în biserici și aduceau rugi fierbinți către Dumnezeu, arătând e-

noriașilor taina cea de veci locmită și de toate semișiile ascunsă, care apoi s'a arătat spre mântuirea noastră.

Rătăciții neținând seamă de marea sărbătoare, au călcat în picioare și au pângărit sfânta cruce.

În timpul când clopotele bisericelor sunau pentru lelurghie, rătăciții neținând seamă de sfatul autorităților care erau de față, s'au năpustit asupra lor, dându-i la oparte și și-au continuat drumul în urlete și amenințări, spre prefectură și penitenciar, cu placarde pe care erau scris „jos autoritățile“, „jos noul calendar“, „jos preoții de mir“.

Intervenind jandarmii și poliția, au haiduit și au aruncat cu pietre și ciomege.

Văzând starea deplorabilă în care era pus orașul, d-l comandant al garnizoanei și a reg. 15 dorob., d-l colonel Manoliu Gheorghe a intervenit cu ofițerii și trupa reg. 15, restabilind de îndată ordinea, arestând pe capii mișcării, în număr de 250, întronându-se astfel ordinea și liniștea în acest județ.

Prin acest exemplu, își poate închipui oricine că această sectă religioasă este dăunătoare siguranței statului, iar populația pașnică poate suferi din cauza manifestațiilor ostile pe care le întreprind din îndemnul dușmanilor țării noastre.

2. *Secta Bapțiștilor :*

Ungurii au fost cei dintâi propagandiști bapțiști între românii ardeleni cu scopul de a despărți poporul de conducătorii lui firești : preoții.

Mulți au căzut în mrejele acestei secte, ademeniți cu fel de fel de promisiuni. Iată ce propăvăduesc ei :

Copii nu se botează, nu recunosc rugăciunile pentru morți, nu recunosc cultul nostru referitor la sfinți. Nu admit posturile. Nu cinstesc și nu recunosc sfintele Moaște și relicvele sfinte și nici sfintele icoane și sfânta cruce.

3) *Secta Penticostaliștilor sau secta Tremurătorilor sau Biserica lui Dumnezeu apostolică.*

Această sectă numără în țara noastră cam circa 3-4000. În județul Arad, Bihor, Caraș, Severin ; în județul Brăila, comuna Brăilița. În jud. Botoșani în comunele Dumbrăveni, Verești, Salcia ; În jud. Rădăuți, Câmpu-Lung, Burdujeni, această sectă își are originea ei din America.

Ei fac adunări de obicei Duminica când iau cina Domnului și fac predică.

Locurile de adunare sunt : grajduri, pivnițe, în așa fel încât să fie cât mai neobservate.

Modul cum se roagă : se ocupă, după sex, locurile din fața unei catedre improvizată cu fața spre nord. Toți se roagă separat cu glas tare, întrecându-se unii pe alții. În mijlocul lor ingenuche un bărbat destinat din timp, care cu mânele împreunate deasupra capului și le frânge, făcându-le să tremure din ce în ce mai tare. Cu cât cineva tremură mai tare, cu atât rugăciunea devine mai agitată și sgomotul este comparat cu al

unor fiare sălbatice. Apoi urmează un altul în locul celui dintâi și așa se repetă până ce toți fac acest lucru.

În adunările lor se petrec lucruri extra-ordinare care contribuie la sdruncinarea sufletească a credincioșilor.

4) *Secta Darbiștilor sau adunările creștinilor din Evanghelle:*

Această sectă propagă ideea fundamentală de a considera pe cel convertit că este și renăscut, ca și cum nu ar mai putea păcălui.

Botezul este lăsat la discreția părinților celui născut, să se facă sau nu. Propagă credința arătată la Bapțiști.

Are aderenți în județul Botoșani : Prilepca, Verești. În jud. Iași : în Salcia și Iași. În Suceava: în Bârlad și Huși ; Fălciu : com. Albești. În jud. Roman, Sibiu, Brașov, Ploești, București și Cisnădie.

5) *Secta Nazarenilor sau Pocăiților :*

Nu admit posturile creștinești, nu au nici o sărbătoare. Duminica lucrează. Disprețuiesc bisericile noastre și podoabele lor precum și cultul lumânărilor.

Sunt în contra jurământului. Prețuiesc foarte mult celibatarialul.

Această sectă pătrunde în Ungaria în 1910, apoi se propagă în Bihor și Arad.

6) *Secta adventiștilor vechi sau recunoscuți, numiți adventiști de ziua șaptea.*

Această sectă are două ramificații, și anume : secta adventiștilor reformați și secta adventiștilor de ziua șaptea.

Disprețuiesc existența statului. Disprețuiesc pe adventiștii de ziua șaptea fiindcă au luptat în război și prin legământul ce l-au făcut cu lumea și statul au pierdut calea cea adevărată.

Propagă sfârșitul bisericii și a statului românesc cât de curând. Urăsc armata, sunt contra căsătoriei. Aceștia formează secta adventiștilor reformați.

Secta adventiștilor de ziua șaptea serbează Sâmbăta. Au aceleași obiceiuri ca și Bapțiștii.

În România sunt 8000 adventiști, întrețin 300 case de rugăciuni. Sunt 70 predicatori. Propagă învățătura că sunt ultima generație care va vedea pe Domnul venind a doua oară.

7) *Secta studenților în biblie, numiți mileniști sau ruseliști :* nu admit jurământul și nici serviciul militar. Nu au nici o sărbătoare. Ei propagă ideea că nu va fi o înviere obștească, ci spun că în anul 1925 ar fi înviaț Avram, Isac, și Iacov și alți adepți ai vechiului testament spre a participa cu evreii la ospățul lui Hristos.

Propagă ideea că regii și eroii țărilor creștine sunt uneltele lui Satan ; deci ei propagă comunismul.

Spun că trebuie să ajungă la împărțirea în mod egal a tuturor bunurilor pământești, după ce mai întâi se vor destrăma și cădea forurile ; aceasta în timp de 1000 ani, începând din anul 1914. În România găsim : la Tg. Mureș, sub conducerea lui Veniamin Iacob ; la Cluj, introdusă imediat după război.

8. *Secta Teodoriștilor sau Mântuiților :*

A fost introdusă în România de către preotul Teodor Popescu dela Biserica Cuibul cu Barză (str. Știrbei Vodă București), fiind catherisit în Aprilie 1924 de Sf. Sinod.

Are adepți în jud. Dâmbovița, jud. Ilfov, jud. Câmpu-Lung Ploești, Buzău, Bârlad și jud. Ialomița.

Credința lor este la fel cu a Bapțiștilor și se referă la felul mântuirii omului, având deviza „Crede și ești mântuit“.

9. *Secta Secerătorilor :*

Cu centrul de propagandă în Brașov și localitatea Cernato.

În Regat predică Gh. Munteanu, iar în Ardeal Ladislau Veg și Ioan Benedec. Această sectă nu are organizații bine definite. Răspândesc și cutreeră țara dând foi volante litografiate cu titlul „Muncitorii Secerișului“ în care tâlmăcesc roslul Sfintei Scripturi.

Aceste foi sunt scrise în limba română, dar foarte stricată și de neînțeles.

10. *Secta Răscolnicilor :*

Secta aceasta este recunoscută de toți sectanții ruși pe care vor s'o introducă și în Basarabia.

11. *Secta Lipovenilor :*

Este o ramură a răscolnicismului, înființată în 1740. Doctrina lor este :

Să nu se roage pentru împărat. Icoanele să fie lucrate numai de ei. Se închină la crucea cu opt brațe. Între dânșii e numai celibat, numindu-se frați și surori. Cei căsătorii trebuie să divorțeze. Arderea de viu și moartea prin foame, le socot martirism pentru credință. Au centre : Ismail, Vâlcov, Basarabia, Galați, Brăila, Iași, Botoșani, Hârlău, Tg. Frumos. Însă toate înclină în prezent spre decadență.

Se împart în două feluri :

Lipoveni popoviți și Lipoveni nepopoviți.

Sunt ușor de convertit la biserica ortodoxă.

12. *Secta Criștilor sau Hlășii :*

Cea mai veche sectă din Rusia. Nu au o doctrină scrisă. Nu sunt dovediți a exista în țara noastră.

Doctrina lor : nimeni să nu se însoare, să nu se ducă la nunți și cununii. Bisericile lor sunt localuri ascunse și poartă numele de Corăbii, în care proorocul este cârmaciul, iar ceilalți sectanți, corăbieri.

Înainte de a intra în corabie, se desbracă de haine și se îmbracă cu cămăși albe. Jos se aștern paie, iar pe pereți se lipesc lumânări. Adunările au loc noaptea spre sărbători. După rugăciune încep jocuri numite „radenii“, transformându-se în adevărate orgii.

13. *Scapeții sau Selivanoviștii, pe cale complectă de a dispărea*, este o ramificație a lipovenilor, fără preoți. Această sectă este formată din câțiva birjari în : Iași, Galați, Chișinău și București.

Doctrina lor este : Omul trebuie să lupte mai mult împotriva

păcatelor cărnii căci numai așa scapă de urmările păcatului original venit din unirea firească a primilor oameni.

Bărbații își suprimă organele genitale, iar femeile mamelele.
14 Secta Inochentiștilor :

Inițiată în Basarabia de călugărul Inochentie, născut în jud. Soroca, satul Costești.

Din această sectă fac parte și sunt înscrși oamenii cei mai pierduți, escroci, bețivi. Acolo desfrâul și orgiile se practică în fața tineretului, fără nici o rușine.

Această sectă a prins rădăcini în comuna Piatra, jud. Soroca, în jud. Bălți, comuna Heciul Nou, în Tg. Telenești, iar în județul Orhei în comuna Piatra, s'a descoperit de către organele polițienești (jandarmerie) în anul 1923, o peșteră inochentistă cu 16 separeuri luxoase, unde se practica prostituția și cele mai mari orgii cu fete între 8 și 12 ani, pângărite de însăși părinții lor (adeptii sectei).

15. Secta Studinților :

Sunt răspândiți în Basarabia, mai cu seamă în jud. Cetatea Albă. Au conducător un evreu trecut la Bapțiști cu numele de Leon Aberbuh.

Doctrina : sunt contra autorităților, contra războiului, nu depun jurământul. S'a dovedit că pe baza propagandei religioase ce fac au un substrat comunist bolșevic.

Pământul și cu alte bunuri să fie ale tuturor, căci Iisus a murit pentru toți.

16) Secta Duhoborților. Este cunoscută în Basarabia.

Doctrina : nu au icoane. Nu recunosc sfinții, nu cred în taina botezului. În Rusia această sectă a trecut la comunism. De existența lor în alte părți a țării, nu se știe până în prezent nimic.

17) Secta Molocanilor : Se găsește în Basarabia, în comuna Cișmele, jud. Ismail ; în Lăpușna, în Chișinău și Hâncești. Această sectă își are origina din Rusia încă din anul 1750.

Doctrina : resping jurământul. Sunt contra serviciului militar. Apără pe criminali. Necinstesc sfinții.

18) Secta Teosofilor :

Scopul urmărit : înfrățire universală fără deosebire de rasă, de credință, obiceiuri și limbă. Cercetarea legilor necunoscute ale firei și puterilor încă nedesvoltate în om.

În România sunt : în București sub conducerea d-rei Zoie Valde și Maria Sachelarie. În Chișinău sub conducerea refugiatului rus Smăslov venit din Praga.

19) Secta Fotesclană sau rătăcirea lui Gheorghe Fotescu, răspândită în Basarabia la Orhei. Provăduște biserica creștin-ortodoxă ; este eretică pe motivul că a primit și binecuvântat noul calendar, iar clerul și forurile înalte bisericesti sunt denumite spurcate, iar slujba ce o fac aceștia e numită „dohot diavolesc“ tot pentru motivul că a primit stilul nou.

20) Spiritismul : Se practică pe o scară destul de întinsă printre tineret și înalta societate.

Ea luptă să înlăture indoielele care ar mai exista în privința adevărurilor credinței și deci urmărește să ia locul religiei.

Credința lor este: Dumnezeu nu este personal și viețuește într'un chip oarecare.

Există o viață viitoare și deci se poate face o comunicare a celor vii cu cei de dincolo.

Materia și spiritul sunt eterne ca și Dumnezeu și îl confundă cu el. Spiritismul mai este periculos și din punct de vedere fizic pentru cei ce-l exercitează; nu rare ori au fost cazuri de nebunie provenită tocmai din acest lucru. — Din diferite statistici făcute în străinătate s'a dovedit că $\frac{1}{4}$ din alienații dintr'un sanatoriu din Zürich, erau spiritiști. La noi în țară spiritismul a luat dezvoltare în timpul marelui literat B. P. Hajdău care pierzându-și unica fiică Iulia, a invocat convorbirile spiritiste care mai apoi au ajuns foarte răspândite în țineret.

— Aceste sunt mișcările răufăcătoare care vor să le introducă în sufletele poporului nostru pentru distrugerea lui și împărțirea țării noastre de către dușmanii noștri de veacuri.

Dușmanii noștri în loc să recunoască dreptatea noastră națională și să ne lase în liniște, s'au îndârjit mai mult împotriva noastră.

Ei râvnesc spre starea dinainte de război. Adică să fie iar nedreptate.

În loc să ne lase în pace pentru a munci, cu liniștea cuvenită, la așezarea României întregite, dușmanii caută să ne ponească pe toate căile în fața lumii, să arunce sămânța discordiei și a urei între noi, să ne instrăineze sufletele și credința în Dumnezeu.

Dar, ei uită un lucru: bravura fără seamăn, devotamentul și dragostea neșarmurită pentru Rege, Patrie și șefi, credința neștrămutată în Dumnezeu și în puterile neamului, au fost și sunt însușirile ostașului român.

Ostașii sunt poporul, așa că însușirile acestea sunt ale întregului neam românesc.

Să păstrăm în sufletele noastre o caldă și veșnică aducere aminte atât vitejilor, cât și faptelor lor, să muncim cu vrednicie pentru prosperitatea țării noastre, încheagată cu sângele lor, să avem mereu ochii și urechile așintite la uneltirile vrăjmașilor noștri, pentru a putea arăta în orice clipă aceleași virtuți ca și ei.

Veșnică fie pomenirea voinicilor noștri.

Fie ca mormintele lor, din care a răsărit: *Dreptatea Națională*, să ne fie un exemplu spre a păstra țara în liniște și cuminenie!

Cu gândul la Dumnezeu, Patrie și Rege, Înainte!

Căpitan Șoimaru Gh.

AUREL BĂEȘU.

Femei la sfat.

Câteva boale ce amenință pe ostași.

Sfaturi medicale.

Vieța din cazarmă, unde vin diferite categorii de tineri din diverse clase sociale, din diferite regiuni ale țării, unii, pentru care îngrijirea sănătății este pe primul plan, alții și cea mai numeroasă parte provenită în proporție de 80% din pătura rurală a țării, la care îngrijirea sănătății lasă de dorit, fie din lipsă de educație sanitară, fie din lipsă de mijloace materiale, face ca sarcina serviciului sanitar să fie de o dublă importanță și anume: să prevină ivirea boalelor în cazarmă, făcând o educație sanitară solidă fiecărui ostaș și să trateze cu o deosebită grijă și blândețe pe bolnavi, dându-le astfel siguranța și încrederea în medici.

Îndeplinindu-și medicul cu fragere de inimă, cu dragoste față de ostaș aceste însărcinări, făcând din tratarea bolnavilor un adevărat apostolat, misiunea lui într'un viitor războiu va fi mult ușurată, căci ostașul cunoscând din timp de pace mijloacele de a se feri de boale și având încredere în medicii armatei, va fi ferit de acele grozave epidemii, cari în trecutele războaie au decimat armate.

În timp de pace dar mai ales în timp de războiu, marile aglomerațiuni au cerut din partea serviciului sanitar o organizare perfectă, o funcționare, căruia să nu i se poată aduce nici o critică și în afară de aceasta o conlucrare strânsă și cu serviciile de geniu și intenjență pentru ca bunul trai al ostașului să primeze.

Multe sunt pericolele, ce amenință pe ostaș, însă în lucrarea de față voi arăta numai câteva din aceste pericole și anume:

- a) **Pericolul boalelor contagioase (molipsitoare);**
- b) **Pericolul boalelor venerice și,**
- c) **Pericolul boalelor sociale.**

Boalele contagioase în ordinea frecvenței și gravității lor, le voi descrie în mod sumar, arătând la fiecare și mijloacele de apărare.

Tifosul exantematic, care a făcut sute de mii de victime și în armata noastră în războiul cel mare, este boala datorită unui microb filtrant, ce nu se poate vedea cu microscopul și care este transmis prin mușcătura de păduche. Boala durează 15 zile și se manifestă cu temperatură mare, turburări nervoase, delir și o erupție (pete) pe corp.

Pentru a ne feri de această boală se recomandă următoarele măsuri:

- a) Izolarea într'un spital a bolnavilor;
- b) Supravegherea celor ce au venit în atingere cu bolnavii;
- c) Oprirea în carantină pe timp de 14 zile a tuturor, ce vin din tinuturile infectate;
- d) Deparazitarea bolnavilor, contacților, a trupei și a localului.

De parazitarea oamenilor se va face prin tunderea părților păroase, îmbăere și fricțiuni cu petrol amestecat cu ulei.

Vestimentele se vor deparazita prin trecerea la etuvă sau prin cuptorul de deparazitare.

Rufăria de corp și pat se va deparazita prin fierbere în leșie timp de jumătate oră și apoi după uscare urmează a fi călcate cu fierul fierbinte.

Localul se deparazitează prin sulfurizare. În rezumat vom fi feriți de tifos exantematic, dacă vom distruge păduchele.

Febra tifoidă cunoscută popular sub numele de *lingoare* este datorită unui microb foarte mobil, ce are forma unui bastonaș cunoscut sub numele de bacilul lui *Eberth*. Modul de contagiune (molipsire) este de două feluri: contagiunea indirectă prin intermediarul apei, laptelui, zarzavaturilor stropite cu apă contaminată și contagiunea directă numai în spital în foarte puține cazuri. Boala se manifestă printr-o temperatură mare, dureri de cap, starea generală proastă, pete roze pe corp, dureri și gâlgăituri în partea dreaptă și de jos a pântecelui, diaree și mărirea splinei. Este o boală gravă și din cauza complicațiilor ce dă și anume hemoragia intestinală și perforația intestinală aducând o peritonită generalizată ce omoară bolnavul.

Paratifoidele datorită bacilului paratific A și B sunt două boale surori având aceleași semne, însă sunt mai puțin grave.

Pentru a ne feri de aceste boale trebuiesc luate următoarele măsuri:

Izolarea bolnavilor într'un spital; desinfectarea rufăriei bolnavului se va face în tot timpul boalei prin fierbere în leșie; scaunele, urina, trebuiesc desinfectate pentru a împiedica răspândirea microbului;

Se va controla bacteriologic, apa de băut, care va fi consumată în timpul epidemiilor numai după ce a fost fiertă.

Se vor supraveghea alimentele, în special laptele, zarzavaturile, care nu vor fi consumate crude, ci numai fierte.

Dar cea mai bună apărare contra acestor boale este vaccinarea antitifo-paratifică, ce se aplică de ani de zile cu mult succes în armata noastră.

Holera este boala, ce bântue în continentul nostru sub formă de epidemii, venite din Asia de la gurile fluviului Gange (nordul Indiei), unde boala este endemică. Sunt două căi de propagare a boalei: calea terestră prin India, Afganistan, Turkestan și Rusia și calea maritimă prin mijloacele de transport pe apă.

Cauza acestei boale este un microb foarte mobil, ce are forma de virgulă de unde și numele de vibrion holerici.

Transmiterea boalei se face direct, atunci când venim în contact cu bolnavii, sau indirect, cazul cel mai des, prin obiectele murdărite cu vărsăturile sau scaunele bolnavilor, prin intermediul muștelor, cari trăind în camerele holericilor, au vibrioni pe picioarele și trompele lor și vin de le depun pe alimente; prin intermediul alimentelor stropite cu apă infectată, prin intermediul apei de băut (holera este tipul boalei, a cărui microb se transmite prin apă); prin intermediul laptelui amestecat cu apă infectată și atunci când venim în contact cu așa nu

miși purtători de vibrioni, oameni sănătoși, însă cari au în scaunele lor vibrionii, pe cari îi împrăștie în jurul lor.

Boala se manifestă prin vărsături, prin diaree, scaune numeroase cu grăunțe în formă de orez, crampe și coborârea temperaturii.

Fiindcă în războiul nostru din 1913 am avut numeroase cazuri de holeră, voi insista asupra *măsurilor de apărare* cari sunt :

Declarația obligatorie a oricărui caz suspect ;

Confirmarea grabnică a diagnosticului prin examenul materiilor fecale ;

Izolarea în spitale a bolnavilor ;

Supravegherea celor, ce au venit în contact cu bolnavi și a purtătorilor de vibrioni ;

Desinfecția rufăriei, a urinei, a materiilor fecale pe tot timpul duratei boalei ;

Supravegherea alimentației ; apa va fi consumată numai după ce a fost fiartă, zarzavaturile nu se vor mai consuma crude.

Dar cel mai bun mijloc de apărare nu este decât vaccinarea (inocularea) contra holerei în timpul epidemiilor.

Disenteria este boala contagioasă, ce se manifestă prin scaune diareice foarte numeroase și amestecate cu sânge. Cauza, sunt o serie de microbi numiți *bacili disenteriei*, ce se iau odată cu apa de băut sau cu alimentele crude stropite cu apă infectată.

Ne ferim de această boală consumând numai apa fiartă și răcită, iar zarzavaturile și fructele deasemenea numai fierte. Bolnavii se vor izola în spitale, rufăria se va dezinfecța prin fierbere, iar materiile fecale cu soluție de sulfat de cupru sau soluție acid fenic 50⁰/₀₀. Latrinele de campanie vor fi dezinfectate cu lapte de var.

Parotidita epidemică (Oreillonu) este o boală contagioasă, ce se manifestă prin umflarea regiunii parotidiene (în fața urechei) și care dă complicații și anume orhite.

Agentul cauzal nu este cunoscut. Răceala, aglomerațiile, contactul direct cu bolnavii, favorizează întinderea epidemiei mai ales printre recruți.

Ne ferim de această boală izolând bolnavii timp de 16 zile, dezinfecțând vestmintele și obiectele bolnavului și făcând gargarisme cu soluții antiseptice.

Scarlatina este boala contagioasă datorită unui germene încă necunoscut.

Boala se manifestă după o perioadă de incubație cam de 4-7 zile cu dureri în gât (amigdalită), febrințală, apoi o erupție (pete) roșietice generalizate pe tot corpul, contrastând cu bărbia, care rămâne palidă. După aceasta urmează o fază cunoscută sub numele de descuamare (jupuire).

Contagiunea se face direct în contact cu bolnavul sau indirect prin obiecte, vestminte, cărți, scrisori etc. ce au fost atinse de bolnavi.

Combaterea boalei se face prin izolarea bolnavilor timp de 40 zile ; prin supravegherea contactilor timp de 12 zile, prin desinfecția localului prin formolizare, iar hainele, rufăria prin trecerea la etuvă.

Rugeola numită popular *cort* sau *pojar*, este o boală molipsi-

toare ce se manifestă întâi cu guturai, lăcrămare și apoi apare erupția (pete) generalizată pe tot corpul.

Această boală este contagioasă înainte de a apărea erupția. Contagiunea este directă, când venim în contact cu bolnavul sau suntem în apropierea lui. Boala dă complicații grave la plămâni.

Măsurile de combatere sunt simple: izolarea bolnavului în pat și la căldură e suficientă; desinfecția este fără valoare.

Cazurile de boli venerice în armată fiind desul de dese am socotit necesar să arăt în această lucrare, care sunt boalele venerice și modul de a le combate.

Ulcerul moale sau șanru este boala manifestată printr'un ulcer aproape întotdeauna pe organele genitale și datorit unui microb descoperit de Ducrey. Șanru simplu ia naștere dintr'un alt șanru în urma rapoartelor sexuale sau infectarea se poate face și prin obiectele de toaletă, șervete etc. Acest șanru nu este niciodată singur, ci totdeauna sunt mai multe ulceratii. Dă complicațiuni și anume: hemoragii, (șanru săi gerează la cel mai mic contact) adenita sau bubonul, gangrene; sau se poate transforma în șanru fagedenic foarte rebel la tratament.

Tratamentul consistă în băi fierbinți locale, repetate de 3-4 ori pe zi sau aplicarea de soluții caustice în special nitratul de argint în soluție de 1 la 30, reînnoite în fiecare zi până ce ulceratia începe să înmugurească. În afară de acest tratament sunt numeroase altele, ce se vor aplica numai de medic.

Pentru a ne feri de această boală, principala indicație este curățenia organelor genitale, iar după fiecare coit să desinfecțăm organele cu o soluție antiseptică (sublimat 1⁰ (10)).

Blenorag'ia este o altă boală care se ia prin contact sexual, localizată la organele genitale și care se manifestă prin scurgeri purulente. Ea este datorită unui microb descoperit de Neisser numit gonococ. Dă complicațiuni numeroase și anume: orhiepididimite, prostatite, cistite, reumatism blenoragic etc. Dând complicațiuni la testicule, anume orhiepididimita dublă cauzează sterilitatea.

Tratamentul acestei boale este de lungă durată și trebuie totdeauna făcut de un specialist.

Pentru a ne feri de această boală vom evita ori și ce coit suspect, vom întrebuința prezervative iar după contact vom introduce pe canal cu un injector o soluție de protargol.

Ultima grupă de boale, care face deasemenea foarte multe victime este fără îndoială *grupa boalelor sociale* și vom descrie aici sifilisul și tuberculoza.

Sifilisul este o boală generală cu o durată neprecisă datorită unei spirochete numite treponema pallidum descoperită de Schaudinn și Hoffmann. Contagiunea este imediată, treponema nu poate trece prin pielea sănătoasă, trebuie să existe o sgârâetură, un herpes, o rană cât de mică pentru ca treponema să pătrundă și să producă leziunea primară. Cele mai adeseori origina sifilisului este veneriană în urma contactului sexual, s'au citat cazuri și de infecție având o origină profesională, leziunea nefiind la organele genitale.

Sifilisul are și el o perioadă de incubație cam de 20—25 zile, adică dela contactul sexual și până la apariția primului semn este nevoie de un timp de 20—25 zile în mijlociu. Prima manifestare este șancru tare, care dă obiceiul este unul singur și cu baza dură, având ganglionii dela stîngie măriți de volum.

Aceasta caracterizează perioada primară a sifilisului. Urmează perioada secundară cam după 45 zile, caracterizată prin generalizarea infecției; în această perioadă apare *rozeola sifilitică* generalizată pe tot corpul. Accidentele secundare durează cam 2—3 ani cu faze de latență, sifilisul stînd ascuns și cu faze active

După această fază urmează perioada terțiară, în care accidentele sifilitice se localizează, organizînd o leziune cronică și anume *goma sifilitică*. Ceeace face gravitatea acestei boli este transmisiunea boalei la descendenți, numeroase sunt cazurile de heredo-sifilis, care duc la degenerarea neamului, asemenea urmarea unui sifilis netratat este apariția de turburări nervoase și anume tabesul și paralizia generală.

Măsurile de combatere ale boalei sunt numeroase: Evitarea contactului sexual cu persoanele suspecte, păstrarea regulilor de curățenie intimă și întrebuintarea după contact a pomozilor cu cald și el sau sublimat;

Să nă ferim a bea după bolnavii de sifilis, care pot avea în gură răni sifilitice;

Tratamentul obligator și bine condus, al oricărui sifilitic, să se facă regulat;

Analiza sîngelui să se facă obligator fiecărui om pentru a găsi cazurile de sifilis ascuns;

Să se facă o supraveghere atentă a prostituției.

Tuberculoza pulmonară sau offica este o boală molipsitoare datorită infectării plămînilor cu un microb descoperit de dr. Koch. Tineretul plătește un greu tribut acestei boale. Vieata din atelier, din fabrici, precum și mizeria în care trăesc foarte mulți din lucrători la periferia orașelor face ca numărul bolnavilor de tuberculoză la oraș să fie mult mai mare. Lipsa unei organizări pentru combaterea acestei boli a făcut ca ea să se răspîndească și la țară, întîiu în satele din jurul centrilor industriale și apoi peste tot, căci știut este că o familie de tuberculoși împrăștie microbul boalei peste tot, contaminînd pe toți ce trăesc lîngă și în jurul lor.

Nu este cazul, ca în acest articol să descriu toate fazele și formele boalei, dar voi arăta mai jos, care sunt măsurile de luat pentru a întrerupe, a împiedica întinderea acestei molimi. În țara noastră astăzi nu suntem decît în prima fază a strigătului de alarmă și deacum se cere să muncim continuu.

Lupta contra tuberculozei se adresează atît microbului, cît și individului, să împiedicăm deci împrăștierea microbului și să întărim organismul pentru a rezista infecției.

Mijloacele sunt de două feluri și anume: mijloace directe și mijloace indirecte.

Mijloacele directe sunt: dispensarele, sanatoriile, spitalele speciale, educarea bolnavului și apărarea copilăriei.

Mijloacele indirecte sunt: supravegherea alimentației, combaterea alcoolismului, îmbunătățirea locuinței și aplica ea tuturor măsurilor de igienă generală.

Dispensarele au rolul de a descoperi toate cazurile de tuberculoză, de a îndruma la sanatoriu pe bolnavi, de a da sfaturi celor amenințați.

Sanatoriile au rolul de a izola pe bolnavi, și de a oferi acestora un tratament igienic, cură de aer, repaus și o alimentație bogată.

Spitalele de specialitate au rolul de a spitaliza pe bolnavii, ce sunt într'o stare avansată.

Educarea tuberculosului, ce trebuie să se facă de dispensar, sanatoriu sau spital are de scop de a împiedica răspândirea microbului și astfel de a suprima contagiunea.

Celelalte mijloce indirecte adică o *alimentație rațională*, o *locuință igienică* cu camere spațioase, cu ventilație bună și aplicarea tuturor măsurilor de curățenie nu duce decât la întărirea organismului și prin urmare la o rezistență mai mare față de boală.

Aplicarea în ultimii ani în țara noastră a *vaccinării contra tuberculozei*, construirea de sanatorii în regiunile de munte ne îndreptățește a crede, că lupta contra tuberculozei va da rezultate îmbucurătoare.

Am redat în această lucrare pe scurt unele boale ce amenință sănătatea poporului nostru și acum cunoscând mijloacele de apărare să căutăm să ne întărim corpul și sufletul pentru a croi poporului nostru o soartă mai bună și o rezistență de neînviș față de marele număr de dușmani ce l pândesc din umbră.

Medic Dr. D. Berlic

Un pânit poznaș.

Maiorul doctor Ioncsu povestește :

— După lupta dela Oiluz mi s'a adus la ambulanță un caporal ale cărui mâini erau ciuruite de schije ; deși avea dureri crunte, le suferea în tăcere. Mai mult încă, găsea ocazii să-și înveselească camarazii de suferință.

Intr'o zi, mă întrebă cu un aer tare îngrijorat :

— Iertați-mă d-le maior... dar credeți dv că voi mai putea cânta vreodată la pian ?

— Desigur flăcăule, îi răspund ca să-i dau curaj.

— Adevărat ? surâse năzdrăvanul. Atunci vă puteți lăuda cu o minune... pentrucă eu niciodată n'am pus mâna pe pian în viața mea !

C U P R I N S U L :

- † Căpitan N. VULOVICI : Crezul Ostășesc (poezie).
- DE LA DORNA : Camarazilor din „al 15-lea de Dorobanți“.
- Locot. NICU NOHAI : Cel mai însemnat eveniment pentru
cștirea noastră în anul 1937.
- M. DOBRIN : Țară !
- N. N. : O amintire scumpă !
- Maior ANTE GH. : Din tainele Drapelului Regimentului
Nr. 15 Dorobanți.
- Profesor V. GHÎTESCU : Sfințenia cuvântului dat.
- Locot. NICU NOHAI : Evocare eroică (poem în versuri).
- I. GR. PERIETEANU : Piatra de hotar (poezie).
- VASILE DORNEANU : Ce-am învățat în armată.
- Profesor V. ȚĂRANU : Avram Iancu.
- Profesor C. TURCU : Cărțile poporului.
- Avocat V. C. ȘOAREC : La oaste.
- NICU NOHAI : Primăvară (poezie).
- Căpitan GH. ȘOIMARU : Curente răufăcătoare.
- NICU NOHAI : Inserare de toamnă (poezie).
- Medic Dr. D. BERLIC : Câteva boale ce amenință pe ostași.
(Sfaturi medicale).
-

Acest calendar apare din inițiativa d-lui colonel Manoliu Gh. și prin
ingrijirea locotenentului Nohai Nicolae.

Cazarma Regimentului 15 Dorobanți.